

**UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII DE
SECURITATE**

Guvernanța regiunilor transfrontaliere și reziliența acestora
REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**Conducător de doctorat:
Prof.univ.dr.abil. Ioan Horga**

**Student-doctorand:
Șlusarciuc Marcela**

2025

Cuprins

Listă abrevieri 7

Lista tabelor și figurilor 11

Introducere 14

1. Cadrul conceptual al lucrării 25

1.1. Guvernanță 25

1.1.1. Aspecte teoretice 25

1.1.2. Guvernanța regiunilor 28

1.1.3. Actori ai guvernantei regionale 29

1.1.4. Buna guvernanta 30

1.2. Reziliență 36

1.2.1. Reziliența comunitară – aspecte specifice 36

1.2.2. Dimensiuni ale rezilienței comunitare 38

1.2.3. Aspecte privitoare la măsurarea rezilienței comunitare 39

1.2.4. Posibile direcții de intervenție în creșterea capacității de reziliență a comunităților 41

1.3. Frontiere și cooperare transfrontalieră 43

1.3.1. Cooperare transfrontalieră – aspecte generale 43

1.3.2. Rolul proiectelor în cooperarea transfrontalieră 48

1.3.3. Diferite dimensiuni ale cooperării transfrontaliere 51

1.3.4. Exemple de cooperare transfrontalieră între statele membre ale UE 54

1.3.5. Exemple de cooperare transfrontalieră dintre UE și statele vecine 57

1.3.6. Exemple de cooperare transfrontalieră din afara spațiului european 60

1.4. Demersuri anterioare de explorare comună a conceptelor utilizate 62

1.4.1. Reziliența și guvernanta 62

1.4.2. Guvernanța și cooperarea transfrontalieră 64

1.4.3. Reziliența zonelor transfrontaliere 69

1.5. Alte concepte și abordări teoretice necesare înțelegerii temei și analizei 72

1.5.1. Policentricitate și sisteme policentrice 72

1.5.2. Înțelegerea rețelelor – teoria grafurilor și analiza rețelelor sociale (SNA) 74

1.5.2.1. Teoria grafurilor 74

1.5.2.2. Analiza rețelelor sociale 77

1.5.3. Concepte adiționale utilizate 84

1.5.3.1. Capitalul social 84

1.5.3.2. Centru-periferie 87

Concluzii capitol și repere conceptuale 89

2. Forme și structuri instituționale europene de cooperare transfrontalieră 96

2.1. Forme de cooperare transfrontalieră dezvoltate la nivel european 96

2.1.1. Euroregiunile 97

2.1.2. Grupările Europene de Cooperare Teritorială (GECT) 102

2.1.3. Programele de cooperare transfrontalieră 108

2.1.3.1. Evoluția programelor de cooperare în estul UE 108

2.1.3.2. Sistemul instituțional al programelor de cooperare transfrontalieră 110

2.2. Tipuri de actori implicați în cooperarea transfrontalieră – aspecte generale

112

2.2.1. Actori cheie în cooperarea transfrontalieră 112

2.2.2. Universitățile – piloni de dezvoltare a regiunilor transfrontaliere 119

2.2.3. Asociația Regiunilor Europene de Frontieră 123

Concluzii capitol 124

3. Cadrul de analiză al rețelei de guvernare din zona transfrontalieră România-Ucraina 128

3.1. Descrierea zonei de frontieră România-Ucraina 128

3.2. Actorii și structurile principale de stimulare a cooperării transfrontaliere în zona transfrontalieră România-Ucraina 136

3.2.1. Entități publice 136

3.2.2. Organizații neguvernamentale 137

3.2.3. Alte entități relevante 138

3.2.4. Universitățile din zona transfrontalieră 140

3.2.5. Euroregiuni 144

3.2.6. Structuri specifice POC RO-UA 146

3.3. Provocări și domenii de cooperare în zona transfrontalieră 148

3.3.1. Domenii de cooperare prin proiectele transfrontaliere 148

3.3.2. Provocări ale pandemiei COVID 150

3.3.3. Provocări ale războiului din Ucraina 154

Concluzii capitol 157

4. Model de analiză a rețelei de guvernare în zona transfrontalieră România-Ucraina 160

4.1. Metodologie de analiză 160

4.2. Rezultatele analizei 168

4.2.1. Aspecte referitoare la domeniile de cooperare și numărul partenerilor implicați 169

4.2.2. Aspecte referitoare la tipurile de entități implicate 177

4.2.3. Aspecte privind conexiunile parteneriale 181

4.2.3.1. Zona A – conexiuni transfrontaliere 184

4.2.3.2. Zona B - conexiuni între entități aflate în zona de frontieră în aceeași țară, dar în județe/regiuni diferite 189

4.2.3.3. Zona C - conexiuni între entități aflate în același județ/în aceeași regiune 190

4.2.3.4. Zona D - conexiuni în care sunt implicate entități aflate în afara zonei transfrontaliere 191

4.2.3.5. Zona E – județe/regiuni fără conexiuni 192

4.2.4. Aspecte referitoare la capacitatea de generare a conexiunilor de către județe/regiuni 193

4.2.5. Aspecte referitoare la capacitatea de generare a conexiunilor pe tipuri de entități 199

4.2.6. Aspecte referitoare la gradul de conectare al entităților 205

4.2.7. Analiza rețelei transfrontaliere din perspectiva teoriei grafurilor și a analizei rețelelor sociale 213

Concluzii capitol 226

Concluzii finale, recomandări și contribuții 233

Bibliografie 244

Anexe 284

Anexa 4.1 – Matricea integrală a conexiunilor din zona transfrontalieră România-Ucraina – entități implicate în proiecte finanțate prin POC RO-UA 2014-2020 285

Anexa 4.2 – Lista entităților pe cod, localizare și tip de entitate 286

Anexa 4.3 – Matricea conexiunilor transfrontaliere România-Ucraina – entități implicate în proiecte finanțate prin POC RO-UA 2014-2020 (conexiuni doar între entități din România și entități din Ucraina) 289

<i>Anexa 4.4 – Hărțile entităților și conexiunilor din POC RO-UA 2014-2020</i>	<i>290</i>
<i>4.4.1. Lideri de proiect</i>	<i>290</i>
<i>4.4.2. Lideri de proiect și parteneri</i>	<i>291</i>
<i>4.4.3. Conexiunile între entități</i>	<i>292</i>
<i>4.4.4. Proiectele din domeniul Educație</i>	<i>292</i>
<i>4.4.5. Proiectele din domeniul Cercetare</i>	<i>293</i>
<i>4.4.6. Proiectele din domeniul Cultură</i>	<i>294</i>
<i>4.4.7. Proiectele din domeniul Infrastructură (Drumuri și IT&C)</i>	<i>295</i>
<i>4.4.8. Proiectele din domeniul Sănătate</i>	<i>296</i>
<i>4.4.9. Proiectele din domeniul Situații de urgență</i>	<i>297</i>
<i>4.4.10. Proiectele din domeniul Infracționalitate transfrontalieră</i>	<i>298</i>
<i>4.4.11. Proiectele din domeniul Mediu (doar proiect major de investiții)</i>	<i>299</i>
<i>Anexa 4.5 - Alocarea sumelor contractate pe domenii - POC RO-UA 2014-2020</i>	<i>301</i>
<i>Anexa 4.6 – Tabele de calcul ale distribuțiilor entităților în funcție de numărul de conexiuni</i>	<i>302</i>
<i>Anexa 4.7 - Distribuția entităților pe categorii în funcție de numărul de conexiuni</i>	<i>305</i>
<i>Anexa 4.8 – Graficul integral al conexiunilor din cadrul proiectelor finanțate prin POC RO-UA 2014-2020</i>	<i>307</i>

CUVINTE CHEIE: guvernanta, rezilienta, cooperare transfrontaliera, regiune transfrontaliera, retea de guvernanta transfrontaliera, Romania-Ucraina, proiecte transfrontaliere, euroregiuni, grupari europene de cooperare teritoriala, analiza retele parteneriale

Rezumatul tezei

Prin tema de cercetare propusă aducem împreună trei concepte a căror explorare a cunoscut o dinamică semnificativă în ultimele decenii: guvernanta, reziliența și cooperarea transfrontalieră. Zonele transfrontaliere sunt zone periferice, dar au potențial de dezvoltare ce poate fi fructificat în condițiile identificării unor soluții adecvate.

Scopul acestei cercetări este identificarea unor forme/structuri de cooperare transfrontalieră flexibile care să contribuie la dezvoltarea și creșterea capacității de reziliență a regiunilor de frontieră sau ca exemple de bună guvernanta a zonelor transfrontaliere.

Demersul de cercetare este canalizat spre o zonă transfrontalieră anume – România-Ucraina, care cuprinde 5 județe din România (Satu Mare, Maramureș, Suceava, Botoșani, Tulcea) și 4 regiuni din Ucraina (Transcarpatia/Zakarpattia, Ivano-Frankivsk, Cernăuți/Chernivtsi, Odesa/Odessa).

Urmare a unor întrebări de cercetare, având ca punct de pornire câteva ipoteze și motivația expusă am propus următoarele obiective ale cercetării:

- *Obiectivul 1* - Identificarea modelelor și teoriilor care contribuie la înțelegerea conceptelor de guvernanta și reziliență a regiunilor și comunităților transfrontaliere având la bază literatura științifică existentă și reglementările în materie;
- *Obiectivul 2* – Identificarea elementelor formelor de cooperare transfrontalieră care contribuie la buna guvernanta și reziliența unei regiuni transfrontaliere;
- *Obiectivul 3* – Identificarea elementelor care contribuie la cooperarea transfrontalieră la granița România-Ucraina și la dezvoltarea capacității de reziliență a acestei regiuni;
- *Obiectivul 4* – Identificarea modului în care intervențiile financiare ale UE prin intermediul programelor de cooperare transfrontalieră au construit un cadru și o rețea instituțională care contribuie atât la guvernanta regiunilor de frontieră dar și la creșterea capacității de reziliență a acestora;
- *Obiectivul 5* – Identificarea unor direcții de intervenție în cazul zonei transfrontaliere România-Ucraina pentru a contribui pe termen lung la creșterea rezilienței și a bunei guvernante transfrontaliere a bunurilor comune.

Ipotezele de lucru considerate în demersul de cercetare se bazează pe studiul anterior al diverselor reglementări referitoare la cooperarea transfrontalieră în Europa, dar și pe experiența personală anterioară de cercetare și instituțională de lucru în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră la granița României cu Ucraina. Astfel, prima ipoteză este existența unui context european/național care să permită/încurajeze cooperarea transfrontalieră în general în UE, dar și în zona asupra căreia de desfășurăm investigația. O a doua ipoteză se referă la specificul zonei transfrontaliere alese, care necesită abordare fragmentată datorită diferențelor între diferite sub-regiuni (împărțirea propusă este: Satu Mare – Maramureș – Zakarpattia - Ivano-Frankivsk, Suceava – Botoșani – Cernăuți, Tulcea – Odesa). O a treia ipoteză pleacă de la faptul că în această zonă transfrontalieră, urmare a programelor implementate dar și a altor conexiuni instituționale în afara lor, există o anumită formă de rețea instituțională pe care putem identifica un model de măsurare minimală.

În vederea atingerii obiectivelor propuse propunem următoarele *reper*e și *instrumente metodologice*:

- Definirea cadrului conceptual pe baza reperelor teoretice din literatura științifică specifică axându-ne pe înțelegerea și clarificarea guvernantei, a rezilienței și cooperării transfrontaliere, dar și a identificării de alte concepte, modele sau teorii care pot contribui la întregirea studiului și imaginii asupra regiunilor transfrontaliere;
- Analiza reglementărilor legislative și procedurale specifice cooperării transfrontaliere în zona de studiu, incluzând reglementările specifice programelor de cooperare transfrontalieră;

- Analiza de cazuri prezentate în literatura științifică și alte surse formale disponibile pentru a identifica diverse modele și bune practici dar și posibile aspecte ce pot afecta cooperarea transfrontalieră și cele două perspective ale acesteia, cea de capacitate de reziliență și cea de bună guvernare;

- Analiza datelor referitoare la beneficiarii de grant din cadrul POC RO-UA 2014-2020 în vederea înțelegerii structurii și localizării rețelelor instituționale, a domeniilor de parteneriat și a altor formate de cooperare ce descriu zona de frontieră de interes.

Astfel, din perspectivă metodologică, am pornit de la stabilirea cadrului conceptual al lucrării triada guvernare-reziliență-cooperare transfrontalieră, pe baza lucrărilor cu caracter general dar și a celor care au avut bază în studii de caz. Acestea le-am adăugat concepte adiționale (sisteme policentrice, capital social), teorii (centru-periferie, teoria grafurilor) și modele de analiză a rețelelor (analiza rețelelor sociale, teoria grafurilor).

Deoarece literatura referitoare la cooperarea transfrontalieră face apel în mod frecvent la exemple de forme de cooperare care, prin structura lor, creează cadrul propice de manifestare a guvernării am continuat căutarea în reglementări și lucrări ce au în centru aceste forme. În acest parcurs am desprins și actorii care au fost aduși în discuție, împreună cu rolurile și contribuțiile evidențiate de autorii acestora.

Am trecut apoi la următorul nivel în căutarea răspunsului la întrebările de cercetare și am pus împreună elemente care să clarifice cadrul de analiză specific din zona transfrontalieră România-Ucraina – structuri de cooperare și entități implicate, provocări existente în zonă la care s-au adăugat cele generate de cele două crize – pandemia COVID-19 și războiul dintre Federația Rusă și Ucraina.

Dintre lucrările colectate de-a lungul timpului pentru acest demers de cercetare am utilizat peste 350 de surse: 43 cărți, 250 articole, 72 documente, rapoarte, teze și acte normative și 16 surse web, dintre care 10 sunt lucrări proprii anterioare. În această etapă, pentru structurarea ideilor și a viziunii de ansamblu pentru acele concepte pentru care am identificat multe titluri în literatura accesibilă în bazele de date, sau accesarea de surse relevante din ultimul an pentru alte concepte, în vederea eficienței, am utilizat platforma SciSpace, care dispune de module de inteligență artificială, rezultatele furnizate fiind analizate critic, prelucrate și revizuite în mod semnificativ

La acestea s-a adăugat ca bază de analiză datele referitoare la proiectele finanțate prin POC RO-UA 2014-2020, implementate în perioada 2020-2023. Sursa primară de date a constituit-o platforma keep.eu. În structurarea bazei de date preluate de pe platforma specifică am beneficiat de sprijinul Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Suceava în sensul înțelegerii aspectelor specifice ale acestor date.

Datele utilizate efectiv în analiză au fost: domeniul proiectului, liderul și partenerii, localizarea acestora. Modelul propus a cuprins șase etape construite gradual, fiecare nouă etapă fiind dictată de etapa anterioară. În *prima etapă* am distribuit proiectele în funcție de mai multe criterii: localizare, calitatea de lider sau partener, domeniu număr de parteneri implicați, tip de entități implicate, ceea ce ne-a permis identificarea diferențelor între județe/regiuni. *A doua etapă* a presupus realizarea unei matrici care să cuprindă conexiunile între diverse tipuri de parteneri din aceste proiecte. Aceasta este structurată pe județe/regiuni, tipuri de entități și contorizează conexiunile individuale dintre cele 141 de entități distincte implicate în cele 66 de proiecte, în calitate de lider, partener sau ambele. În completarea structurilor tabelare sau grafice pe care le-am pregătit am pregătit hărți pentru ușurința anumitor interpretări. Pentru a măsura densitatea conexiunilor realizate în proiecte și pentru comparabilitate între județe/regiuni din punct de vedere al potențialului de generare, în *a treia etapă* am propus un *indice al conexiunilor parteneriale (IC)*, calculat prin *raportul dintre numărul de conexiuni și numărul entităților implicate în aceste conexiuni*. Acesta a fost calculat în mai multe variante pentru a identifica date suplimentare referitoare la

comportamentul entităților dintr-un anumit județ/regiune. În *etapa a patra* am analizat tendințele de conectare între tipurile de entități pentru a identifica principalele tendințe de conectare, respectiv predominanța conexiunilor între anumite tipuri de entități, dar și conexiunile intra-sectoriale și inter-sectoriale pentru a creiona tipare de guvernare (sectoarele considerate au fost – sectorul public, sectorul societății civile, sectorul afacerilor și sectorul educațional). Urmare a faptului că am constatat că există o varietate de tipologii de conectare am considerat necesară trecerea la o nouă etapă de analiză, *etapa a cincea*, în care am calculat numărul de conexiuni al fiecăreia dintre cele 141 de entități și am identificat, urmare a unei abordări comparative, specificul fiecărui județ/fiecărei regiuni, propunând o clasificare a entităților în funcție de numărul de conexiuni. Apoi, din necesitatea de a avea o reprezentare vizuală a conexiunilor și a vedea forma în care acestea se constituie într-o posibilă rețea, am trecut la *etapa a șasea* de analiză, inspirată de teoria grafurilor, utilizată inițial frecvent în matematică și cibernetică și extinsă ulterior într-o varietate de domenii tehnice și de științe sociale prin analiza rețelelor sociale. În această etapă am obținut 21 de grafuri de structuri diferite care oferă indicii legate de diversitatea și complexitatea entităților și a conexiunilor dintre ele în zona transfrontalieră de analiză, în cadrul oferit de POC RO-UA 2014-2020. Am ales această abordare personalizată datelor alese spre studiu din considerente de eficientizare a analizei dar și de surprindere a unor fațete care pot fi omise în cazul utilizării unor instrumente construite pentru un cadru general de utilizare. Pentru etapele de analiză a datelor din Capitolul 4 și pentru ilustrarea lor am utilizat diferite instrumente și sprijin de specialitate având în vedere caracterul multidisciplinar al temei.

Structura lucrării este dată de căutarea răspunsurilor la întrebările de cercetare, urmărirea obiectivelor și traseul metodologic.

În primul capitol, „*Cadrul conceptual al lucrării*”, prezentăm aspecte generale și specifice referitoare la principalele trei concepte de lucru formulate în titlu: guvernare, reziliență și cooperare transfrontalieră. În cazul primului concept, guvernare, pe lângă aspectele generale sunt explorate și nuanțele conceptelor derivate – guvernare regiunilor și buna guvernare. Al doilea concept, reziliența, este prezentat în forma specifică – reziliența comunitară – din perspectiva dimensiunilor acesteia, modalități de măsurare și direcții de intervenție pentru creșterea capacității de reziliență. În cazul celui de-al treilea concept, al cooperării transfrontaliere, pe lângă aspectele generale și dimensiunile acestuia, ne oprim și asupra rolului proiectelor în stimularea și consolidarea cooperării și parcurgem diferite exemple de cooperare transfrontalieră din spațiul European, atât între statele membre ale UE cât și între acestea și statele vecine, dar și din alte spații, în special cel nord-american. De asemenea, aducem în atenție din literatură lucrări care pun împreună cel puțin două dintre cele trei concepte, ca o completare a laturilor unui triunghi conceptual. Acestei triade conceptuale îi sunt alăturate și alte concepte, teorii adiacente și metode – policentricitate, capital social, teoria grafurilor, teoria centru-periferie, analiza rețelelor sociale.

În al doilea capitol, „*Forme și structuri instituționale europene de cooperare transfrontalieră*”, parcurgem cele trei forme principale de cooperare – euroregiunile, GECT-urile și programele UE - pentru a crea o punte între conceptele prezentate în primul capitol, care au avut în centru cooperarea transfrontalieră, și creionarea primelor elemente de context în care vom plasa studiul nostru de caz, fără a intra în detalii și analize care sunt potrivite unor demersuri de cercetare ulterioare. De asemenea, inventariem entitățile relevante din punct de vedere instituțional pentru guvernare a unei regiuni transfrontaliere în general, într-o structură multidimensională cu accent pe anumite tipuri de entități.

Al treilea capitol, „*Cadrul de analiză al rețelei de guvernare din zona transfrontalieră România-Ucraina*”, completează contextul studiului de caz – rețeaua de guvernare a zonei transfrontaliere România-Ucraina și cuprinde: aspecte generale referitoare la zonă, actori și structuri de cooperare, domenii de cooperare și aspecte privind

cele două crize care au marcat entitățile din zona de studiu – pandemia COVID-19 (2020-2021) și războiul dintre Federația Rusă și Ucraina (începând din 2022).

În ultimul capitol, al patrulea, „*Model de analiză a rețelei de guvernare în zona transfrontalieră România-Ucraina*”, analizăm nivelul de dezvoltare minimal al rețelei de actori din regiunea transfrontalieră România-Ucraina și tipare de lucru în rețea și propunem, pe baza analizelor, un model ce poate fi utilizat ca bază în analiza zonelor transfrontaliere din perspectiva guvernării. Astfel plecăm de la structurile de cooperare promovate și consolidate prin programe și proiecte transfrontaliere specifice, respectiv POC RO-UA 2014-2020, la care se pot adăuga ulterior ca direcții de cercetare și alte programe transfrontaliere sau alte contexte de încurajare a parteneriatelor transfrontaliere ad-hoc sau structurate de dimensiuni mai mici pentru aceeași zonă transfrontalieră. Modelul de analiză de bază aplicat în context transfrontalier a fost inspirat inițial de teoria grafurilor și apoi de analiza rețelelor sociale, metodă care a fost construită pornind de la acestea.

Fiecare capitol are la sfârșit o secțiune de concluzii, iar lucrarea se încheie cu secțiunea de concluzii finale, recomandări și direcții de cercetare, ce cuprinde referiri la propriile contribuții, dar și limitările cercetării.

Urmare a demersurilor de cercetare vom structura concluziile și rezultatele obținute conform obiectivelor urmărite.

Primul obiectiv stabilit a fost identificarea modelelor și teoriilor care contribuie la înțelegerea conceptelor de guvernare și reziliență a regiunilor și comunităților transfrontaliere având la bază literatura științifică existentă și reglementările în materie.

Din analiza surselor accesate am identificat interes crescut pentru cercetarea fiecăruia dintre cele trei concepte de interes, guvernare – reziliență – cooperare în zonă/regiune transfrontalieră, dar mai ales abordări care aduc împreună cel puțin două dintre cele trei concepte: guvernare-reziliență, cooperare transfrontalieră-guvernare și cooperare transfrontalieră-reziliență. Am desprins astfel faptul că zonele transfrontaliere sunt spații în care căutarea unei guvernări este necesară și complexă, urmare a specificului aparent al acestor spații de manifestare a diferențelor în același timp cu nevoile comunității de gestionare a unor resurse sau provocări comune. Acolo unde entitățile publice sunt limitate de rigiditatea reglementărilor în a interveni rapid, cele aparținând sectorului civil sau celui educațional pot acționa mai rapid datorită flexibilității și disponibilității resursei umane. Teoriile asupra guvernării încă nu s-au armonizat întrutotul, din cauza dinamicii contextului actual marcat de evoluțiile tehnice și de readucerea în prim plan a conflictelor teritoriale care impun regândirea lor. Mai mult, în context transfrontalier varietatea cazurilor dezvăluie nuanțe diferite. Cu toate acestea, sunt două concluzii majore unanime – imperativul construirii cooperării transfrontaliere având în mijloc actorii publici/guvernamentali și cel al implicării societății civile în decizia publică și în cooperarea transfrontalieră.

Apoi, din perspectiva rezilienței ca deziderat al zonelor transfrontaliere marcate de periferalitate și prin urmare vulnerabile, am receptat importanța construirii rețelelor de guvernare pe cei doi piloni principali – sectorul public și cel al societății civile, și importanța construirii capitalului social, atât la nivel individual dar mai ales organizațional.

Toate cele trei concepte au atras în discuție perspectivele policentricității, a teoriei grafurilor și analizei rețelelor sociale pe care le-am întrevăzut ulterior în interpretarea datelor din studiul de caz și care ne-au furnizat instrumente necesare în construirea propriului model de analiză.

Urmărirea celui *de-al doilea obiectiv*, prin care ne-am propus identificarea elementelor formelor de cooperare transfrontalieră care contribuie la buna guvernare și reziliența unei regiuni transfrontaliere, a adus în atenție cele trei forme principale care

facilitează cooperarea transfrontalieră – euroregiunile, GECT-urile și programele de cooperare transfrontalieră. Trecerea de la cadrul oferit de euroregiuni, care aduceau împreună administrațiile publice din zona de frontieră, la cel mai cuprinzător oferit de GECT-uri, care includ și actori din sfera civilă sau de reprezentare a afacerilor, a urmat evoluția guvernantei regiunilor, uneori urmare a unor contexte reglementative constrângătoare sau stimulative, uneori sub presiunea unor evenimente sau factori care au forțat acțiunea mai multor actori sau, chiar urmare a pragmatismului și înțelegerii beneficiilor parteneriatului și complementarității în gestionarea unor resurse comune. Prin specificul lor programele transfrontaliere vin cu un cadru instituțional complementar de coordonare în rețeaua de guvernanță transfrontalieră, în parcursul nostru de înțelegere orientându-ne către cele din zona estică a UE.

Multiplele exemple analizate au întărit concluzia că sistemul instituțional transfrontalier, în sens atotcuprinzător al entităților publice, ale societății civile și al celor de afaceri, este scheletul de bază fără de care nu poate fi pusă în discuție o strategie de creștere a capacității de reziliență sau de dezvoltare a zonei transfrontaliere, coerentă și adaptată nevoilor reale capabilă să asigure gestionarea crizelor.

În cadrul celui *de-al treilea obiectiv*, de identificare a elementelor care contribuie la cooperarea transfrontalieră la granița România-Ucraina și la dezvoltarea capacității de reziliență a acestei regiuni, am plecat de la identificarea actorilor principali din zonă și a contextului care ar fi putut adus la suprafață dovezi ale guvernantei sau capacității de reziliență. Deși zona transfrontalieră prezintă un peisaj deficitar în multe domenii: rețele de transport, exploatarea resurselor comune (bazin hidrografic și parcuri naturale), mediu și biodiversitate, educație sau guvernanță, iar în ceea ce privește punctele de trecere a frontierei contextul războiului a impus materializarea de urgență a unei decizii amânate de deschidere a unora noi față de cele existente, am identificat elemente pe care se poate construi o rețea de guvernanță.

Tipurile principale de actori, administrații publice și organizații neguvernamentale sunt reglementate în legislația ambelor state. Actorii din sfera publică, administrații și instituții publice, au trecut prin transformări și actualizări, în România urmare a procesului de aliniere la acquis-ul comunitar și apoi în calitate de stat membru al UE, iar în Ucraina urmare a alegerii parcursului european și a reformei administrative, asimilând în diverse grade, în cadrul de reglementare sau în fapt, principiul subsidiarității și principii ale bunei guvernante. Euroregiunile au creat un alt cadru de manifestare a cooperării transfrontaliere, prin promovarea legăturilor economice, sociale și culturale, și au consolidat parteneriatele între entități administrative. Proiectele de cooperare transfrontalieră au adus primele parteneriate concentrate pe aspecte concrete și ulterior rețele, în acestea fiind angrenate și organizații neguvernamentale. De asemenea, un rol important l-au jucat minoritățile, comunitățile românești și organizațiile lor din Ucraina, precum și comunitățile ucrainene și organizațiile lor din România, implicându-se în proiecte transfrontaliere iar apoi jucând un rol important în criza refugiaților. Nu în cele din urmă, universitățile ca actori plurivalenți relevanți în primul rând în comunitate și apoi la nivel transfrontalier, de-a lungul celor trei programe implementate s-au implicat din ce în ce mai mult, crescând ca număr de proiecte în care au avut rol de lider sau de partener, atât în România cât și în Ucraina, într-o varietate de domenii – educațional, economic, mediu, energie, patrimoniu și cultură, cercetare, medicină.

Structurile specifice programelor de cooperare transfrontalieră au contribuit în mare măsură la gestionarea adecvată a proiectelor în cele două crize oferind cadru și soluții de continuare a parteneriatului și a proiectelor transfrontaliere. De asemenea, domeniile pentru care au existat finanțări au stârnit un foarte mare interes, unele dintre acestea având rol

strategic – gestionarea frontierelor și a infrastructurii asociate, consolidarea capacității instituționale, a modernizării facilităților poliției, poliției de frontieră și vamale.

Contextul pandemiei și al războiului a dus la îmbunătățirea comunicării și cooperării inter-personale, inter-instituționale și între entități din sectoare diferite (guvernamental, societate civilă și afaceri). Pandemia a dus la exploatarea potențialului creativ în reconfigurarea activităților partenariale, iar războiul a adus în prim plan societatea civilă, atât prin ONG-uri cât și prin cetățeni, care au intervenit alături de sectorul public guvernamental.

Analiza relațiilor partenariale din cadrul proiectelor finanțate prin POC RO-UA 2014-2020 a contribuit la *al patrulea obiectiv* de identificare a modului în care intervențiile financiare ale UE prin intermediul programelor de cooperare transfrontalieră au construit un cadru și o rețea instituțională care contribuie atât la guvernarea regiunilor de frontieră dar și la creșterea capacității de reziliență a acestora. Deoarece analiza a dus la o multitudine de interpretări prezentate în concluziile Capitolului 4, în cele ce urmează vom puncta câteva aspecte sintetizate în conexiune cu rezultatele subsecvente obiectivelor anterioare.

Există un număr semnificativ de entități (141) care au avut exercițiul de cooperare transfrontalieră în perioada 2020-2023, traversând două crize importante – pandemia COVID-19, care prin închiderea frontierelor a afectat esențial cooperarea, și începutul războiului dintre Federația Rusă și Ucraina, care a pus presiune pe frontiera dintre România și Ucraina, a afectat resursele umane și materiale ale proiectelor și a cutremurat întregul sistem instituțional al programului. Finalizarea celor 66 de proiecte indică un potențial semnificativ în ceea ce privește creativitatea și capacitatea de a identifica soluții în perioade de criză. De asemenea, mobilizarea diversilor actori din primele momente ale crizei refugiaților de război a testat și validat capacitatea rețelelor transfrontaliere, inclusiv a formelor identificate de noi.

Sectorul public domină rețeaua de guvernare din zona transfrontalieră – fapt intuit, dar și de dorit urmare a stabilității instituționale și a capacității de mobilizare a resurselor instituționale și financiare a acestora sau a rolului esențial în decizia publică, însă există o semnificativă includere a altor actori: din societatea civilă – cu potențial de intensificare a cooperării și de atragere de noi parteneri. Totuși am remarcat o prezență slabă în proiecte a entităților reprezentative ale sectorului de afaceri (aici recomandăm includerea acestora în variate forme de parteneriat). Universitățile sunt prezente dar mai degrabă în parteneriate între ele sau cu societatea civilă, existând astfel un potențial semnificativ de includere a acestora în parteneriate transfrontaliere cu administrații locale și regionale sau cu entități reprezentative ale sectorului de afaceri. Deși în această lucrare nu am vizat date referitoare la parteneriate între entități în afara celor prin proiectele finanțate de POC RO-UA 2014-2020 credem că o cercetare ulterioară pe mai multe tipuri de baze de date ne pot revela conexiuni de tipul celor menționate. Există o euroregiune implicată în rețeaua de guvernare generată de proiecte, deși situată în afara ariei eligibile a programului, iar aceasta fructifică potențialul dat de capitalul social existent și consolidat în exercițiile de programare anterioare sau sub umbrela euro-regiunii.

Din perspectiva capitalului social și al contribuției acestuia la reziliența comunității credem că există două direcții prin care entitățile analizate sunt implicate. Prima direcție este dată de variatele forme de așezare a parteneriatelor așa cum au reieșit din analiza grafurilor, acoperind fiecare dintre cele trei subzone dar și creând conexiuni între ele. A doua este dată de exercițiul celor 4 ani de cooperare în proiecte care a consolidat încrederea între parteneri – dimensiune esențială a capitalului social.

Diversitatea formelor de cooperare a actorilor implicați în proiecte arată pe de o parte un potențial din partea celor izolate de tip diadă sau triadă, iar pe de altă parte cooperare

multi-parteneri creând diverse lumi mici care pot fi conectate facil între ele prin intermediul altor rețele locale pe care nu le-am analizat în această lucrare.

Perspectivile diverse ale analizei datelor referitoare la proiectele și entitățile implicate în POC RO-UA 2014-2020 au adus la lumină o varietate de interpretări, uneori unele dintre ele consolidându-se reieșind din mai multe etape de analiză, altele completându-se după o rafinare a datelor sau introducerea unui pas sau etapă suplimentară. Calculele realizate, hărțile și reprezentările grafurilor a arătat o diferențiere între județe, regiuni și cele trei subzone definite – SZ1 (Satu Mare-Maramureș-Ivano Frankivsk-Zakarpatia), SZ2 (Suceava-Botoșani-Cernăuți) și SZ3 (Tulcea-Odesa).

Deși limitele analizei noastre indică doar o parte a peisajului guvernantei și capacității de reziliență a zonei transfrontaliere România-Ucraina credem că mobilizarea rețelei așa cum a fost reflectată în mass-media și în rapoartele diverșilor actori naționali și internaționali a beneficiat și de pregătirea dată de exercițiul parteneriatului în proiectele transfrontaliere.

Cel *de-al cincilea obiectiv*, identificarea unor direcții de intervenție în cazul zonei transfrontaliere România-Ucraina pentru a contribui pe termen lung la creșterea rezilienței și a bunei guvernante transfrontaliere a bunurilor comune a avut la bază conectarea celor patru capitole între ele și a dus la o serie de recomandări pe care le formulăm în cele ce urmează, unele legate de o mai bună conectare a rețelei existente sau de extinderea acesteia, altele legate de creșterea capacității entităților implicate și a rețelei în general.

Prima categorie de recomandări se referă la crearea de noi conexiuni între entități cu experiență în proiecte de cooperare transfrontalieră. Aici avem mai multe direcții de acțiune:

- creșterea numărului de parteneri în proiecte care va duce la un număr mai mare de entități de tipul dinamizatorilor medii și a hub-urilor parteneriale;
- extinderea parteneriatelor dincolo de vecinătatea apropiată, dacă se urmărește o regiune transfrontalieră conectată și dezvoltarea unei rețele de guvernanță. În cazul conexiunilor între județe și regiuni aflate în proximitatea celor vecine și în care efortul de a ajunge în mod direct nu este semnificativ ridicat credem că există un potențial de a intensifica parteneriatele prin noi inițiative în noi programe sau prin demararea de noi parteneriate;
- în aceeași direcție, creșterea numărului de parteneriate între entități din subzone diferite. În situațiile de entități situate la distanțe foarte mari, includerea unora localizate la jumătatea distanței poate oferi un cadru mai accesibil;
- comparând numărul conexiunilor intra-sectoriale cu numărul celor intersectoriale observăm că primele sunt de două ori mai multe decât cele din urmă, aspect ce din punct de vedere al guvernantei și al cooperării intersectoriale poate reprezenta o sursă de dezvoltare a cooperării între entități din sectoare diferite. Aici am identificat cele mai multe posibile direcții de dezvoltare punctuale între județe și/sau regiuni. De exemplu, conexiunile cu sectorul privat al afacerilor, reprezentat de către entități de tipul camerelor de comerț, patronatelor întreprinderilor mici și mijlocii, centrelor de consultanță pentru afaceri etc., pot fi semnificativ generate prin asocierea și dezvoltarea de proiecte de cooperare atât cu sectorul public cât și cu sectorul neguvernamental. Situația este similară și în cazul conexiunii sectorului de afaceri cu cel educațional aici potențialul de dezvoltare a cooperării fiind la îndemână prin asocierea celor două sectoare pe interese comune generate cel puțin de două direcții. Prima direcție poate include cel puțin adecvarea pregătirii resursei umane pentru o piață a muncii competitivă – la nivel preuniversitar prin intermediul învățământului vocațional și la nivel universitar prin specializări conectate la nivel practic cu sectorul local și cu evoluția actuală dictată de viteza de schimbare tehnologică. A doua direcție este cea axată pe cercetare și poate contribui la eficiența și eficacitatea sectorului privat nu doar din perspectiva profitului vizat de acesta dar și din perspectiva conectării durabile la mediul

social și al resurselor. O mai mare diversitate de experiențe de conexiuni contribuie la o rețea mai extinsă și consolidată atât la nivel local cât și transfrontalier.

O a doua categorie de recomandări se referă la atragerea de noi entități în proiecte de cooperare transfrontalieră:

- implicarea în special a entităților din categoria asociațiilor de afaceri în parteneriate pe o varietate de proiecte – educaționale sau de conectare a cererii de pe piața muncii cu oferta educațională și contextul dinamic actual, dar și a mai multor entități educaționale;
- identificarea de „lideri/facilitatori comunitari” care au acces și mobilizează oameni și resurse. În zona transfrontalieră România-Ucraina există oportunitatea și în viitor a obținerii de finanțări pentru derularea de proiecte transfrontaliere cu scopul de a răspunde unor nevoi comune specifice. În aceste proiecte există obligativitatea parteneriatului între entități de pe ambele părți ale frontierei și, cu toate că există parteneriate tradiționale verificate și consolidate prin lucrul împreună, există și noi entități în căutare de parteneri sau entități care au fost implicate în parteneriate insuficient funcționale.

A treia categorie de recomandări se referă la consolidarea capacității actorilor din zona transfrontalieră dar și a rețelei/rețelelor existente:

- consolidarea rețelelor existente în regiune sau dezvoltarea altora în stadiu incipient sau inexistent au la bază construirea de parteneriate. O abordare în spirit antreprenorial poate evolua în cel puțin două direcții: prima, cea de oferire de servicii de facilitare și consiliere din partea celor care au activat până acum reușind acest lucru, a doua, cea de oferire de instruire celor care doresc să își asume acest rol sau celor care fac parte din echipe care sunt interesate de dezvoltarea de parteneriate pe termen lung.

- pentru creșterea capacității de reziliență și consolidarea rețelei, structurile instituționale pot considera intensificarea inițiativelor specifice celui de-al patrulea sector, al guvernantei, prin accesarea de alte programe sau surse de finanțare, având în centru dezvoltarea cooperării în domeniul cercetării, dezvoltarea de schimburi culturale și educaționale ce poate facilita indirect consolidarea parteneriatului transfrontalier la nivel de zonă și înlesni transferul de cunoaștere între partenerii aflați de o parte și de alta a frontierei. Dezvoltarea sau consolidarea rețelei instituționale trebuie să plece de la relațiile dintre autoritățile publice de orice nivel, național, regional și local, având în vedere gradul de stabilitate în timp al acestora cu implicarea societății civile și a organizațiilor neguvernamentale ca entități constituite juridic pentru reprezentarea cetățenilor și promovarea intereselor și nevoilor acestora în diferite domenii:

- dezvoltarea de noi forme și instrumente inovatoare de cooperare în zona transfrontalieră menite să sporească competitivitatea regiunilor de frontieră româno-ucrainene, ca de exemplu, clustere transfrontaliere, zone industriale și grupări europene de cooperare teritorială, ca elemente cheie pentru dezvoltarea regională;

- participarea sistematică a actorilor subnaționali în toate etapele elaborării politicilor, sporind responsabilitatea democratică și transparența;

- consolidarea capacității administrative, transformarea digitală a serviciilor publice și pregătirea pe management de proiect eficient, la care se adaugă valorificarea rezultatelor proiectelor anterioare prin capitalizare și transfer de cunoaștere în rețea.

Bibliografie

Cărți și volume colective

1. Bakk, M. and Benedek, J. (eds) (2010) *Politicile regionale în România*. Iași: Ed. Polirom.
2. Barabási, A.-L. (2017) *Linked: noua știință a rețelelor*. Timișoara: Brumar.
3. Bărbulescu, I.G. (2022) *Noua Europă* (3 vol). Iași: Polirom (Collegium. Politici publice și integrare europeană).
4. Borgatti, S.P. et al. (2024) *Analyzing social networks*. Third edition. London\$Thousand Oaks, California New Delhi Singapore: Sage.
5. Borgatti, S.P., Everett, M.G. and Johnson, J.C. (2013) *Analyzing social networks*. Los Angeles, Calif.: Sage.
6. Braudel, F. (1989) *Timpul lumii. vol. I*. București: Meridiane.
7. Buzan, B. (2016) *People, states & fear: an agenda for international security studies in the post-cold war era*. Reissued, 25th anniversary. Colchester: ECPR Press.
8. Craiu, A.-A. (2022) *Rolul parteneriatelor interinstituționale în cadrul guvernății europene: cercetare din perspectiva neoinstituționalistă*. București: Tritonic Books (Instituții și Politici Publice).
9. Dunn Cavelt, M. and Mauer, V. (eds) (2009) *The Routledge Handbook of Security Studies*. 0 edn. Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9780203866764>.
10. Fanache, D. (2016) *Teoria algoritmică a grafurilor. Vol. 1, Noțiuni fundamentale*. Pitești: Paralela 45.
11. Gheorghe, M., Mitroi, N. and Pătrășcoiu, O. (1994) *Elemente de grafuri și combinatorică: metode, algoritmi și programe*. București: All.
12. Herrschel, T. and Tallberg, P. (eds) (2011) *The role of regions? networks, scale, territory*. Kristianstad : Vänersborg : Stockholm : Oslo.
13. Hooghe, L. and Marks, G. (2016) *Community, Scale, and Regional Governance: A Postfunctionalist Theory of Governance, Volume II*. Oxford: Oxford University Press USA - OSO (Transformations in Governance Ser).
14. Huntington, S.P. (2012) *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*. Translated by L.M. Stan. București: Litera.
15. Ionescu, T. (1973) *Grafuri - aplicații* (2 vol). București.
16. Ivan, A.L. (2007) *Uniunea Europeană - proiecte, guvernare și dezvoltări instituționale: de la planul de uniune europeană al lui Pierre du Bois la Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa*. Cluj-Napoca: Napoca Star.
17. Kjær, A.M. (2010) *Guvernarea*. Translated by N. Cugleşan. Cluj-Napoca: CA Publishing.
18. Kramsch, O.T. and Hooper, B. (eds) (2004) *Cross-border governance in the European Union*. London New York: Routledge (Transnationalism. Routledge research in transnationalism, 15).
19. Larsson, S. and Rhinard, M. (eds) (2021) *Nordic societal security: convergence and divergence*. London New York: Routledge, Taylor & Francis Group (Routledge new security studies).
20. Marga, A. (2013) *Guvernare și guvernare: (un viraj al democrației?)*. București: Compania.
21. McGinnis, M.D. and Indiana University Bloomington (eds) (2003) *Polycentric governance and development: readings from the Workshop in Political Theory and Policy Analysis*. 4. print. Ann Arbor, MI: Univ. of Michigan Press (Institutional analysis).

22. McGinnis, M.D. and Indiana University Bloomington (eds) (2002a) *Polycentric governance and development: readings from the Workshop in Political Theory and Policy Analysis*. Nachdr. Ann Arbor, Mich: Univ. of Michigan Press (Institutional analysis).
23. McGinnis, M.D. and Indiana University Bloomington (eds) (2002b) *Polycentricity and local public economies: readings from the Workshop in Political Theory and Policy Analysis*. Nachdr. Ann Arbor: Univ. of Michigan Press (Institutional analysis).
24. Myrdal, G. (1957) *Economic Theory and Underdeveloped Regions*. 1st edn. Gerald Duckworth & Co Ltd.
25. Ocskay, G. (ed.) (2020a) *15 years of the EGTCs: lessons learnt and future perspectives*. Budapest: CESCI.
26. Ostrom, E. (1990) *Governing the commons: the evolution of institutions for collective action*. Cambridge ; New York: Cambridge University Press (The Political economy of institutions and decisions).
27. Ostrom, Elinor *et al.* (2014) *Choice, rules and collective action: the Ostroms on the study of institutions and governance*. Edited by F. Sabetti. Colchester: ECPR Press (ECPR essays).
28. Papadopoulos, A. (2016) *Resilience: the ultimate sustainability : lessons from failing to develop a stronger and safer built environment*. Second edition. United States: Resilience Action Fund.
29. Pop, F. (2021) *Studii de guvernare și guvernare: Abordări actuale*. București: Eikon.
30. Saaty, T.L. (2009) *Theory and applications of the analytic network process: decision making with benefits, opportunities, costs, and risks*. 2nd printing with corrections. Pittsburgh: RWS Publications.
31. Schimmelfennig, F. and Winzen, T. (2020) *Ever looser Union? differentiated European integration*. Oxford: Oxford university press.
32. Scott (eds.), J.W. (2016) *European Crisis and its Consequences for Borders and Cooperation*. 2016th edn. (Cross-Border Review).
33. Sinagra, A., Tudor, F. and Floroiu, M. (eds) (2017) *Strengthening of good governance and security as a priority of European neighborhood policy*. 1st ed. Canterano (Roma): Aracne (Collana di diritto internazionale e diritto dell'Unione europea, 12).
34. Șluserciuc, M. (2016) *Noi arhitecturi ale polilor de dezvoltare cu potențial transfrontalier*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
35. Șluserciuc, M. (2022) *Cross border cooperation glimpses: pre-pandemic tendencies of cross border economic development instruments at Romanian north and east borders*. București: Top Form.
36. Stokłosa, K. and Besier, G. (2024) *EUROPEAN BORDER REGIONS IN COMPARISON: overcoming nationalistic aspects*. S.l.: ROUTLEDGE.
37. Strange, S., Dîrdală, L.-D. and Iamandi, P. (1997) *State și piețe*. Ediție îngrijită. Iași: Institutul European.
38. Țoca, C.-V. (2013) 'Different territorial levels of Romanian-Hungarian cross-border cooperation', in *The frontier worker - new perspectives on the labor market in the border regions. The frontier worker - new perspectives on the labor market in the border regions*, Oradea: C.H. Beck.
39. Tomescu, I. (1975) *Grafuri și programare liniară*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
40. Wallerstein, I. (1993) *Sistemul mondial modern*. S.l.: Editura Meridiane.
41. Warren, R. *et al.* (eds) (2015) *Elinor Ostrom and the Bloomington School of Political Economy*. Lanham/Md: Lexington Books.

42. Williamson, O.E. (1999) *The mechanisms of governance*. Nachdr. New York, NY: Oxford Univ. Press.
43. Zolli, A. and Healy, A.M. (2013) *Resilience: in times of upheaval, why do some people, communities, companies and systems recover, persist and thrive, while other fall apart?* 1st publ. in paperback. London: Headline, Business Plus.

Articole și lucrări în volume

44. Assens, C. and Lemeur, A.C. (2016) ‘Network Governance: The Theory’, in Assens, C. and Lemeur, A. C., *Networks Governance, Partnership Management and Coalitions Federation*. London: Palgrave Macmillan UK, pp. 5–10. Available at: https://doi.org/10.1057/9781137566638_2 (Accessed: 1 March 2025).
45. Abou-hafs, H. and Fadila, B. (2018) ‘Good local governance: the criteria’, *Archives of Business Research*, 6(7). Available at: <https://doi.org/10.14738/abr.67.4882> (Accessed: 1 March 2025).
46. Adrot, A. *et al.* (2024) ‘Cross-Border and Transboundary Resilience’, *Journal of Homeland Security and Emergency Management*, 21(2), pp. 141–146. Available at: <https://doi.org/10.1515/jhsem-2024-0018> (Accessed: 24 March 2025).
47. Agranoff, R., McGuire, M. and Silvia, C. (2012) ‘Governance, networks and intergovernmental systems’, in *Routledge Handbook of Public Policy*. Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9780203097571.ch27> (Accessed: 20 November 2024).
48. Ahmed, S. (2017) ‘The resilience dividend: Being strong in a world where things go wrong’, *Resilience*, 5(3), pp. 222–224. Available at: <https://doi.org/10.1080/21693293.2016.1153775> (Accessed: 2 March 2025).
49. Akbaritabar, A. (2015) ‘A tool for dynamic measurement of social capital embedded in Online Social Networks.’, *Grafo Working Papers*, 4, pp. 1–30. Available at: <https://doi.org/10.5565/rev/grafowp.14> (Accessed: 20 November 2024).
50. Aligica, P.D. and Tarko, V. (2012) ‘Polycentricity: From Polanyi to Ostrom, and Beyond’, *Governance*, 25(2), pp. 237–262. Available at: <https://doi.org/10.1111/j.1468-0491.2011.01550.x> (Accessed: 1 March 2025).
51. Andanda, P. and Mlotshwa, L. (2024) ‘Streamlining the ethical-legal governance of cross-border health data sharing during global health emergencies’, *Research Ethics*, 20(4), pp. 812–834. Available at: <https://doi.org/10.1177/17470161241261907> (Accessed: 20 November 2024).
52. Anderson, M., Mckee, M. and Mossialos, E. (2020) ‘Covid-19 exposes weaknesses in European response to outbreaks’, *BMJ*, p. m1075. Available at: <https://doi.org/10.1136/bmj.m1075> (Accessed: 3 March 2025).
53. Balogh, P. and Pete, M. (2018) ‘Bridging the Gap: Cross-border Integration in the Slovak–Hungarian Borderland around Štúrovo–Esztergom’, *Journal of Borderlands Studies*, 33(4), pp. 605–622. Available at: <https://doi.org/10.1080/08865655.2017.1294495> (Accessed: 20 November 2024).
54. Barajas Escamilla, M.D.R. (2016) ‘La frontera México-Estados Unidos: dinámicas transfronterizas y procesos de gobernanza’, *Nóesis. Revista de Ciencias Sociales y Humanidades*, 25(49–1), pp. 111–128. Available at: <https://doi.org/10.20983/noesis.2016.12.8> (Accessed: 3 March 2025).
55. Basboga, K. (2020) ‘The role of open borders and cross-border cooperation in regional growth across Europe’, *Regional Studies, Regional Science*, 7(1), pp. 532–549. Available at: <https://doi.org/10.1080/21681376.2020.1842800> (Accessed: 1 March 2025).

56. Baskaran, G. and Schwartz, M. (2025) 'Breaking Down the U.S.-Ukraine Minerals Deal', *Center for Strategic&International Studies*, 27 February. Available at: <https://www.csis.org/analysis/breaking-down-us-ukraine-minerals-deal> (Accessed: 14 March 2025).
57. Bedi, N. *et al.* (2014) 'Linking Resilience and Good Governance: A Literature Review', *Anthos*, 6(1), pp. 15–49. Available at: <https://doi.org/10.15760/anthos.2014.15> (Accessed: 17 March 2025).
58. Belciuc, M. (2024) 'Rezultatele interviurilor de tip focus grup cu membrii comunității românești din regiunile Transcarpatia, Odesa și Cernăuți', *Glasul Bucovinei*, 30(111–114), pp. 21–35.
59. Blatter, J. and Clement, N. (2000) 'II Introduction to the Volume: Cross-Border cooperation in Europe: Historical development, institutionalization, and contrasts with North America', *Journal of Borderlands Studies*, 15(1), pp. 14–53. Available at: <https://doi.org/10.1080/08865655.2000.9695541> (Accessed: 3 March 2025).
60. Blauburger, M., Grabbe, C. and Ripoll Servent, A. (2023) 'EU free movement of people: fully recovered or suffering from long COVID?', *Journal of European Public Policy*, 30(4), pp. 696–720. Available at: <https://doi.org/10.1080/13501763.2022.2140818> (Accessed: 2 March 2025).
61. Böhm, H. (2022) 'Challenges of Pandemic-Related Border Closures for Everyday Lives of Poles and Czechs in the Divided Town of Cieszyn/Český Těšín: Integrated Functional Space or Reemergence of Animosities?', *Nationalities Papers*, 50(1), pp. 130–144. Available at: <https://doi.org/10.1017/nps.2021.51> (Accessed: 3 March 2025).
62. Böhm, H. *et al.* (2024) 'Resilience of Cross-border Cooperation in the Neisse-Nisa-Nysa Euroregion after the Pandemic: Bouncing In-between', *Journal of Borderlands Studies*, 39(6), pp. 1083–1099. Available at: <https://doi.org/10.1080/08865655.2023.2276471> (Accessed: 2 March 2025).
63. Böhm, H., Boháč, A. and Wróblewski, Ł. (2023) 'Evaluation of cross-border cooperation in Czechia since 1993: Euroregions on the way to authentic cross-border regions?', *Geografický časopis - Geographical Journal*, 75(3), pp. 253–267. Available at: <https://doi.org/10.31577/geogrcas.2023.75.3.13> (Accessed: 1 March 2025).
64. Borowicz, A. and Pachocka, M. (2019) 'Cross-Border Cooperation Projects under INTERREG in the EU-15 Member States in 2000–2020', *Eurotimes*, 27(27), pp. 65–83.
65. Brie, M. (2011) 'European instruments of cross-border cooperation. Case study: the Romanian-Ukrainian border', in F. Maron and G. Požarlik (eds) *Identités, citoyennetés et démocratie: 20 ans après actes de la conférence internationale de Charleroi, 22 [et] 24-10-2010*. Bruxelles: Bruylant (Collection Voisines européens, 6), pp. 265–280. Available at: <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/33228> (Accessed: 2 March 2025).
66. Brunet-Jailly, E. (2022) 'Cross-border cooperation: a global overview', *Alternatives: Global, Local, Political*, 47(1), pp. 3–17. Available at: <https://doi.org/10.1177/03043754211073463> (Accessed: 3 March 2025).
67. Brunet-Jailly, E., Payan, T. and Sawchuk, G. (2008) 'The emergence of cross-border regions along the Mexican-US border and in Europe. Lessons for Canada'. Canadian Electronic Library. Available at: <https://books.google.ro/books?id=GlnfzWEACAAJ> (Accessed: 3 October 2025).
68. Bufon, M. and Markelj, V. (2000) 'Regional Policies and Cross-border Cooperation. New Challenges and new Development Models in Central Europe', *Revista Romana de Geografie Politică*, 12(1), pp. 18–28.

69. Bundschuh, F. (2008) 'Good Governance Characteristics Methods and the Austrian Examples', *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 24E, pp. 26–52 (Accessed: 1 March 2025).
70. Busch, N. and Givens, A. (2013) 'Achieving Resilience in Disaster Management: The Role of Public-Private Partnerships', *Journal of Strategic Security*, 6(2), pp. 1–19. Available at: <https://doi.org/10.5038/1944-0472.6.2.1> (Accessed: 1 March 2025).
71. Carabine, E. and Wilkinson, E. (2016) 'How Can Local Governance Systems Strengthen Community Resilience? A Social-Ecological Systems Approach', *Politics and Governance*, 4(4), pp. 62–73. Available at: <https://doi.org/10.17645/pag.v4i4.746> (Accessed: 20 November 2024).
72. Cauia, A. (2021) 'Analiza conceptului de securitate societală'. Available at: <https://doi.org/10.5281/ZENODO.5244953> (Accessed: 24 March 2025).
73. Cărbune, A. (2021) 'Building Resilience Through Cross-Border Cooperation Romania, Moldova, and Ukraine. A Comparative Analysis Between Euroregions "Upper Pruth" and "Lower Danube"', in A. Horobet et al. (eds) *Global, Regional and Local Perspectives on the Economies of Southeastern Europe*. Cham: Springer International Publishing (Springer Proceedings in Business and Economics), pp. 19–32. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-030-57953-1_2 (Accessed: 1 March 2025).
74. Cerdá Suárez, L.M. et al. (2020) 'Managing Cross-Border Conflicts Through Volunteer Commitment: A Comparative Study Between Religious and Non-profit Organizations in the San Diego–Tijuana Area', *Frontiers in Psychology*, 10, p. 2978. Available at: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02978> (Accessed: 3 March 2025).
75. Certan, S. and Certan, I. (2017) 'Euroregiunile și cooperarea transfrontalieră: așteptări și realizări', in *Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*, Iași, pp. 93–102.
76. Chandra, A. et al. (2011) 'Definition and Application of Community Resilience', in *Building Community Resilience to Disasters*. RAND Corporation. Available at: www.jstor.org/stable/10.7249/tr915dhhs.10 (Accessed: 20 November 2024).
77. Chmieliauskas, A. et al. (2023) 'Multi-level governance', in R. Müller, S. Sankaran, and N. Drouin (eds) *Research Handbook on the Governance of Projects*. Edward Elgar Publishing, pp. 65–77. Available at: <https://doi.org/10.4337/9781802208078.00012> (Accessed: 1 March 2025).
78. Cierpiał-Wolan, M. and Wierzbinski, B. (2013) 'Importance and Directions of Regional Development in the Context of Competitiveness within Carpathian Euroregion', *Економіка та управління підприємством*, 6(1), pp. 141–154.
79. Cismas, L. and Sabau, C. (2012) 'Cross-Border Cooperation in Europe: The Case of Bihor-Hajdu Bihar Euroregion', *International Business Research*, 5(3), p. p91. Available at: <https://doi.org/10.5539/ibr.v5n3p91> (Accessed: 1 March 2025).
80. Cohen, O. et al. (2013) 'The conjoint community resiliency assessment measure as a baseline for profiling and predicting community resilience for emergencies', *Technological Forecasting and Social Change*, 80(9), pp. 1732–1741. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2012.12.009> (Accessed: 20 November 2024).
81. Cornea, V. (2024) 'Cross-Border Governance in the Euroregions at the External Borders of the European Union', *Journal of Interdisciplinary Cross-Border Studies*, 8(5). Available at: <http://www.across-journal.com/index.php/across/article/view/237> (Accessed: 2 March 2025).
82. Czimre, K. (2018) 'Recovery or Discovery? Models and Motives of Cross-border Cooperation along the Eastern Border of Hungary after 1989–1990', *Eurolimes*, 26(26), pp. 97–112.

83. Czimre, K. and Țoca, C.-V. (2019) 'Cross-border co-operation tendering: actors and activities (Focus: Hungary-Romania Cross-Border Co-operation Programme 2007-2013)', in C. Haruța, C. Hîntea, and O. Moldovan (eds) *Sustainable Development and Resilience of Local Communities and Public Sector Organizations*. Cluj Napoca, pp. 196–215.
84. Davies, G. (2020) 'Does Evidence-Based EU Law Survive the Covid-19 Pandemic? Considering the Status in EU Law of Lockdown Measures Which Affect Free Movement', *Frontiers in Human Dynamics*, 2, p. 584486. Available at: <https://doi.org/10.3389/fhumd.2020.584486> (Accessed: 3 March 2025).
85. De Souza, L.R. (2021) 'La utilización del modelo de gobernanza policéntrica, de Elinor Ostrom, como medio de salvaguardar la efectividad de la gestión democrática de las cooperativas en las situaciones de representación delegada', *Deusto Estudios Cooperativos*, (10), pp. 75–99. Available at: <https://doi.org/10.18543/dec-10-2018pp75-99> (Accessed: 3 March 2025).
86. Deiana, M.-A., Komarova, M. and McCall, C. (2019) 'Cross-Border Cooperation as Conflict Transformation: Promises and Limitations in EU Peacebuilding', *Geopolitics*, 24(3), pp. 529–540. Available at: <https://doi.org/10.1080/14650045.2019.1599518> (Accessed: 3 March 2025).
87. Del Biaggio, C. (2011) 'Bridging national boundaries: how networks of local actors are building the Alpine region', *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 14, pp. 121–128. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.03.029> (Accessed: 17 March 2025).
88. Delhomme, V. and Hervey, T. (2023) 'The European Union's response to the Covid-19 crisis and (the legitimacy of) the Union's legal order', *Yearbook of European Law*, 41, pp. 48–82. Available at: <https://doi.org/10.1093/yel/yeac011> (Accessed: 17 March 2025).
89. Derudder, B. and Liu, X. (2024) 'Cross-border regional innovation systems: concepts, approaches and perspectives', *Regional Studies*, pp. 1–5. Available at: <https://doi.org/10.1080/00343404.2024.2418704> (Accessed: 1 March 2025).
90. Disparte, D. and Tillemann, T. (2020) *Community Resilience. The Great Correction*. New America. Available at: www.jstor.org/stable/resrep26365.6 (Accessed: 20 November 2024).
91. Dołzbłasz, S. and Raczyk, A. (2024) 'The stability of cooperation in the context of cross-border cooperation: The example of Poland's borderlands', *Moravian Geographical Reports*, 32(3), pp. 164–175. Available at: <https://doi.org/10.2478/mgr-2024-0014> (Accessed: 20 November 2024).
92. Dörry, S. and Decoville, A. (2016) 'Governance and transportation policy networks in the cross-border metropolitan region of Luxembourg: A social network analysis', *European Urban and Regional Studies*, 23(1), pp. 69–85. Available at: <https://doi.org/10.1177/0969776413490528> (Accessed: 3 March 2025).
93. Durand, F. and Decoville, A. (2020) 'The EGTC as a tool for Cross-border Integration', *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*, pp. 103–122 (Accessed: 1 March 2025).
94. Egli, D. (2013) 'Beyond the Storms: Strengthening Preparedness, Response, & Resilience in the 21st Century', *Journal of Strategic Security*, 6(2), pp. 32–45. Available at: <https://doi.org/10.5038/1944-0472.6.2.3> (Accessed: 2 March 2025).
95. Enderlein, F. (2023) 'A Digital Health Infrastructure for Cross Border Governance of Communicable Diseases: A Case Study on the Covid-19 Pandemic', *SSRN Electronic Journal* [Preprint]. Available at: <https://doi.org/10.2139/ssrn.4561015> (Accessed: 3 March 2025).

96. Erőss, Á., Kovály, K. and Tátrai, P. (2016) 'Effects of the Ukrainian Crisis in Transcarpathia: the Hungarian Perspective', *CMR Working Papers*, 92/150. Available at: <https://www.migracje.uw.edu.pl/publikacje/effects-of-the-ukrainian-crisis-in-transcarpathia-the-hungarian-perspective-2/> (Accessed: 1 March 2025).
97. Evrard, E. (2016) 'The European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC): Towards a Supraregional Scale of Governance in the Greater Region SaarLorLux?', *Geopolitics*, 21(3), pp. 513–537. Available at: <https://doi.org/10.1080/14650045.2015.1104667> (Accessed: 1 March 2025).
98. Faulkner, L., Brown, K. and Quinn, T. (2018) 'Analyzing community resilience as an emergent property of dynamic social-ecological systems', *Ecology and Society*, 23(1), p. art24. Available at: <https://doi.org/10.5751/ES-09784-230124> (Accessed: 20 November 2024).
99. Filenta, P. and Kydros, D. (2023) 'The Application of Social Network Analysis to Economic and Regional Development: Tertiary Educational Attainment by Sex and Nuts 2 Regions', *Studies in Business and Economics*, 18(2), pp. 124–139. Available at: <https://doi.org/10.2478/sbe-2023-0028> (Accessed: 1 March 2025).
100. Flavia María Vargas Mursulí, Xavier Amat Montesino, and Renier Esquivel Garcia (2024) 'Governance and Territorial Cohesion Through Policies and Good Practices: A Focus on Local Development', *Evolutionary Studies in Imaginative Culture*, pp. 369–381. Available at: <https://doi.org/10.70082/esiculture.vi.887> (Accessed: 20 November 2024).
101. Fuicu, S. *et al.* (2017) 'Developing Distance Learning Environments in the Context of Cross-Border Cooperation', *Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 8(1), pp. 52–56.
102. Gherman, M. (2024a) 'Percepția războiului din Ucraina. Studiu de caz: minoritatea națională românească', *Analele Bucovinei*, 63(2), pp. 525–536.
103. Gherman, M. (2024b) 'The perception of the Romanian Minority in Ukraine on the Russian-Ukrainian War', *Annals of Philosophy, Social & Human Disciplines*, 1, pp. 109–123 (Accessed: 24 March 2025).
104. Goldenberg, D. (2019) 'Social Network Analysis: From Graph Theory to Applications with Python'. Available at: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.36809.77925/2> (Accessed: 17 March 2025).
105. Gołędzinowski, W. and Błocki, W. (2024) 'Social Network Analysis: From Graph Theory To Applications', *Social Communication*, 24(1), pp. 151–164. Available at: <https://doi.org/10.57656/sc-2023-0012> (Accessed: 2 March 2025).
106. González-Gómez, T. (2018) 'Estonia-Southern Finland Cross-Border Region: What Kind of Cross-Border Integration is Taking Place? An Analysis from Experts in Cross-Border Cooperation', *Trames. Journal of the Humanities and Social Sciences*, 22(2), p. 185. Available at: <https://doi.org/10.3176/tr.2018.2.06> (Accessed: 3 March 2025).
107. González-Gómez, T. and Gualda, E. (2020) 'Disclosing the Relational Structure of Institutional Cross-border Cooperation in Two Cross-border Regions in Europe', *Journal of Borderlands Studies*, 35(1), pp. 113–129. Available at: <https://doi.org/10.1080/08865655.2017.1399810> (Accessed: 1 March 2025).
108. Graeme, M. and Peim, N. (2011) 'Cross-border higher education, who profits?', *Journal for Critical Education Policy Studies*, 9(1), pp. 127–148.
109. Groenendijk, N. (2018) '60 Years of Cross-border Cooperation in Europe: Reconciliation, Re-unification, Reconstruction and Rescaling', *Eurolimes*, 26(26), pp. 87–96.

110. Gualini, E. (2003) 'Cross-border Governance: Inventing Regions in a Trans-national Multi-level Polity', *disP - The Planning Review*, 39(152), pp. 43–52. Available at: <https://doi.org/10.1080/02513625.2003.10556833> (Accessed: 3 March 2025).
111. Gunasekara, C. (2006) 'The generative and developmental roles of universities in regional innovation systems', *Science and Public Policy*, 33(2), pp. 137–150. Available at: <https://doi.org/10.3152/147154306781779118> (Accessed: 3 March 2025).
112. Hafner-Burton, E.M., Kahler, M. and Montgomery, A.H. (2009) 'Network Analysis for International Relations', *International Organization*, 63(3), pp. 559–592. Available at: <https://doi.org/10.1017/S0020818309090195> (Accessed: 3 March 2025).
113. Hakman, S. and Nechayeva Yuriychuk, N. (2015) 'Social and Political Development of Ukraine's Border Areas in Post-Euromaidan Period. Case Study: Chernivtsi Region', in T. Păduraru et al. (eds) *Dezvoltarea economico-social durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Dezvoltarea economico-social durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*, Iași: Ed. Tehnopress, pp. 181–192.
114. Halima, C. (2022) 'The role of local governance in rationalizing the performance of local administration', *International Journal of Advanced Research on Law and Governance*, 4(1), pp. 1–21. Available at: <https://doi.org/10.21608/ijarlg.2021.91951.1025> (Accessed: 1 March 2025).
115. Haller, A.-P. (2015) 'The Sustainable Development of Emerging Euroregions. Case Study: Siret-Prut-Nistru Euroregion - Romanian Component', in A.-P. Haller and M. Gâlea (eds) *Proceedings of the International Conference 'Humanities and Social Sciences Today, Classical and Contemporary Issues'. Economics. Humanities and Social Sciences Today, Classical and Contemporary Issues*, București: Pro Universitaria, pp. 13–25.
116. Hama, H.H. (2017) 'State Security, Societal Security, and Human Security', *Jadavpur Journal of International Relations*, 21(1), pp. 1–19. Available at: <https://doi.org/10.1177/0973598417706591> (Accessed: 3 March 2025).
117. Hasan, M.Z. et al. (2019) 'Exploration of Factor Structure and Measurement Invariance by Gender for a Modified Shortened Adapted Social Capital Assessment Tool in India', *Frontiers in Psychology*, 10, p. 2641. Available at: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02641> (Accessed: 3 March 2025).
118. Haselberger, B. and Benneworth, P.S. (2010) 'Cross-Border Communities or Cross-Border Proximity? Perspective from Austrian-Slovakian Border Region', in *Territorial Development, Cohesion and Spatial Planning*. 1st edn. London New York: Routledge, pp. 229–254.
119. Havranek, T. and Irsova, Z. (2017) 'Do Borders Really Slash Trade? A Meta-Analysis', *IMF Economic Review*, 65(2), pp. 365–396. Available at: <https://doi.org/10.1057/s41308-016-0001-5> (Accessed: 1 March 2025).
120. Hippe, S., Bertram, D. and Chilla, T. (2022) 'The COVID-19 pandemic as a catalyst of cross-border cooperation? Lessons learnt for border-regional resilience', *Europa XXI*, 43. Available at: <https://doi.org/10.7163/Eu21.2022.43.1> (Accessed: 3 March 2025).
121. Hippe, S., Bertram, D. and Chilla, T. (2024) 'Convergence and resilience in border regions', *European Planning Studies*, 32(1), pp. 186–207. Available at: <https://doi.org/10.1080/09654313.2023.2170214> (Accessed: 1 March 2025).
122. Horga, I. (2010) 'The multilevel governance (MLG) and the respect of the subsidiarity principle', in *Cross border partnership with special regard to the Hungarian-Romanian-Ukrainian tripartite border*. Oradea: Univ. of Oradea Press, pp. 169–174. Available at: <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-331545> (Accessed: 28 February 2025).

123. Horga, I. (2018a) 'Proiecția internațională a Bihorului', in G. Moisa et al. (eds) *Istoria Bihorului. Civilizație, societate, economie, mentalități*. Oradea: Muzeului Țării Crișurilor, pp. 926–927.
124. Horga, I. (2018b) 'The Central and Eastern Europe at 100 Years', *Eurotimes*, 26, pp. 191–208.
125. Horga, I. (2019a) 'Cross-Border Cooperation in EU Member States: Theoretical Studies and Best Practices', *Eurotimes*, 27(27–28), pp. 5–12.
126. Horga, I. (2019b) 'European Studies Research in the Sphere of Border and Cross-Border Cooperation Development with Special Overview at the EU's Eastern Borders with Belarus, Moldova and Ukraine', *Eurotimes*, (27), pp. 15–48.
127. Horga, I. (2020) 'The Contribution of Universities in Building Innovative Cross-Border Communities at Eastern EU Borders', *Eurotimes*, 29, pp. 147–167.
128. Horga, I. and Brie, M. (2010) 'Europe Between Exclusive Borders and Inclusive Frontiers', *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Studia Europaea*, pp. 63–86.
129. Horga, I. and Gyula, F.L. (2011) 'Multilevel Governance (MLG) and Subsidiary Principle in White Paper of MLG of the Committee of the Regions (COR)', in *Regional and cohesion policy: insights into the role of the partnership principle in the new policy design*. I. Horga, I. Bărbulescu, A. Ivan, M. Palinchak, & I. Suľi-Zakar (Eds.), pp. 159–165. Available at: <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-331537> (Accessed: 1 March 2025).
130. Hudec, O. and Urbančíková, N. (2010) 'Regional Innovation Strategies in a Cross-Border Environment', in *Sustainable Regional Growth and Development in the Creative Knowledge Economy. 50th Congress of the European Regional Science Association*, Jönköping, Sweden: European Regional Science Association (ERSA).
131. Igumnov, O. (2024) 'Operationalizing the Social Capital of Organizations: Is it Possible to Measure the "Immeasurable"', *Sociological Journal*, 30(1), pp. 64–89. Available at: <https://doi.org/10.19181/socjour.2024.30.1.4> (Accessed: 3 March 2025).
132. Ilieș, A., Dehoorne, O. and Ilieș, D.C. (2012) 'The Cross-Border Territorial System in Romanian-Ukrainian Carpathian Area. Elements Mechanisms and Structures Generating Premises for an Integrated Cross-Border Territorial System with Tourist Function', *Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*, 7(1), pp. 27–38.
133. Ilieș, A., Wendt, J. and Grama, V. (2008) 'The Romano/Romanian Euro-Regional Trans-Frontier Cooperation at the EU External Frontier (2008). The Euro Region "Siret-Prut-Nistru" – Elements of Political Geography', *Romanian Review on Political Geography*, 10(2), pp. 100–107.
134. Jakubowski, A. and Wójcik, P. (2024) 'Towards cohesion at the interface between the European Union states? Cross-border asymmetry and convergence', *Regional Studies*, 58(1), pp. 194–207. Available at: <https://doi.org/10.1080/00343404.2023.2187767> (Accessed: 3 March 2025).
135. Jessop, B. (2016) 'Territory, Politics, Governance and Multispatial Metagovernance', *Territory, Politics, Governance*, 4(1), pp. 8–32. Available at: <https://doi.org/10.1080/21622671.2015.1123173> (Accessed: 1 March 2025).
136. Jones, N.P. et al. (2020) 'A mixed methods social network analysis of a cross-border drug network: the Fernando Sanchez organization (FSO)', *Trends in Organized Crime*, 23(2), pp. 154–182. Available at: <https://doi.org/10.1007/s12117-018-9352-9> (Accessed: 3 March 2025).
137. Jóźwiak, I. (2014) 'Ethnicity, Labour and Mobility in the Contemporary Borderland. A Case Study of a Transcarpathian Township', *Central and Eastern European Migration Review*, 3(1), pp. 27–39.

138. Józwiak, I. and Piechowska, M. (2017) 'Crisis-driven mobility between Ukraine and Poland: What does the available data (not) tell us'. CMR Working Papers No. 99/157. Available at: <https://www.econstor.eu/handle/10419/180986> (Accessed: 1 March 2025).
139. Keudel, O. and Huss, O. (2024) 'Polycentric governance in practice: the case of Ukraine's decentralised crisis response during the Russo-Ukrainian war', *Journal of Public Finance and Public Choice*, 39(1), pp. 10–35. Available at: <https://doi.org/10.1332/25156918Y2023D000000002> (Accessed: 3 March 2025).
140. Khmeleva, G.A. *et al.* (2022) 'Determinants of Sustainable Cross-Border Cooperation: A Structural Model for the Hungarian Context Using the PLS-SEM Methodology', *Sustainability*, 14(2), p. 893. Available at: <https://doi.org/10.3390/su14020893> (Accessed: 20 November 2024).
141. Kihal, F. (2023) 'Social Network Analysis Approach and Its Applications in Communication Studies -Systematic Reading In Mechanisms and Methods', in *Full Text Book of Rimar Congress 7. VII. International Research Congress of Contemporary Studies in Social Sciences*, Rimar Academy, pp. 65–90. Available at: <https://doi.org/10.47832/RimarCongress7-4> (Accessed: 1 March 2025).
142. Kim, Eun Mi and Bae, Sang-Soo (2012) 'A Comparison of Social Capital Tools Developed by International Institutes and Nations', *Journal of agricultural medicine and community health*, 37(3), pp. 111–130. Available at: <https://doi.org/10.5393/JAMCH.2012.37.3.111> (Accessed: 3 March 2025).
143. Kimhi, S. and Eshel, Y. (2009) 'Individual and Public Resilience and Coping With Long-Term Outcomes of War¹', *Journal of Applied Biobehavioral Research*, 14(2), pp. 70–89. Available at: <https://doi.org/10.1111/j.1751-9861.2009.00041.x> (Accessed: 2 March 2025).
144. Kjær, A.M. (2011) 'Rhodes' Contribution to Governance Theory: Praise, Criticism And The Future Governance Debate', *Public Administration*, 89(1), pp. 101–113. Available at: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.2011.01903.x> (Accessed: 3 March 2025).
145. Klatt, M. (2020) 'The So-Called 2015 Migration Crisis and Euroscepticism in Border Regions: Facing Re-Bordering Trends in the Danish–German Borderlands', *Geopolitics*, 25(3), pp. 567–586. Available at: <https://doi.org/10.1080/14650045.2018.1557149> (Accessed: 2 March 2025).
146. Klein, M., Wiens, M. and Schultmann, F. (2022) 'Borderland resilience, willingness to help and trust—An empirical study of the French-German border area', *Journal of Behavioral and Experimental Economics*, 99, p. 101898. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.socec.2022.101898> (Accessed: 3 March 2025).
147. Klijn, E.-H. and Edelenbos, J. (2007) 'Meta-governance as Network Management', in E. Sørensen and J. Torfing (eds) *Theories of Democratic Network Governance*. London: Palgrave Macmillan UK, pp. 199–214. Available at: https://doi.org/10.1057/9780230625006_12 (Accessed: 2 March 2025).
148. Klimczuk, A. and Klimczuk-Kochańska, M. (2019) 'Core-Periphery Model', in S. Romaniuk, M. Thapa, and P. Marton (eds) *The Palgrave Encyclopedia of Global Security Studies*. Cham: Springer International Publishing, pp. 1–8. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-319-74336-3_320-1 (Accessed: 2 March 2025).
149. Koch, K. (2018) 'The spatiality of trust in EU external cross-border cooperation', *European Planning Studies*, 26(3), pp. 591–610. Available at: <https://doi.org/10.1080/09654313.2017.1393502> (Accessed: 1 March 2025).
150. Korhonen, J.E. *et al.* (2021) 'Resilient cross-border regional innovation systems for sustainability? A systematic review of drivers and constraints', *Innovation: The*

- European Journal of Social Science Research*, 34(2), pp. 202–221. Available at: <https://doi.org/10.1080/13511610.2020.1867518> (Accessed: 1 March 2025).
151. Kosciukiewicz-Swierczewska, E. *et al.* (2023) ‘Cross-Border Mediation under Current Threats: Ukraine-Poland (Some Aspects of Interaction)’, *Cuestiones Políticas*, 41(78), pp. 456–469. Available at: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.32> (Accessed: 17 March 2025).
 152. Krishna, A. and Shrader, E. (1999) ‘Social Capital Assessment Tool’, in *Conference on Social Capital and Poverty Reduction - The World Bank*, Washington, D.C.
 153. Krool, V. *et al.* (2018) ‘Historical and Cultural Heritage of the Region and Its Opportunities in Tourism and Excursion Activities (Case Of Chernivtsi Region, Ukraine)’, *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 23(3), p. 808. Available at: <https://doi.org/10.30892/gtg.23316-330> (Accessed: 3 March 2025).
 154. Kruglashov, A. (2016) ‘Ukraine-Romania Dialogue: Moving ahead from Distrust and Suspicions’, in M. Brie, A. Stoica, and F. Chirodea (eds) *The European Space. Borders and Issues*. Oradea University Press/Debrecen University Press, pp. 319–332.
 155. Krzymuski, M. (2020) ‘The EGTC as a legal solution of institutionalisation of cross-border cooperation’, in *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*. Central European Service for Cross-Border Initiatives, pp. 7–36. Available at: <https://egtcmonitor.cesci-net.eu/en/literature/the-egtc-as-a-legal-solution-of-institutionalisation-of-cross-border-cooperation-2/> (Accessed: 1 March 2025).
 156. Laiko, O.I. *et al.* (2022) ‘Institutional Aspects of Cross-Border Cooperation Development of the Ukrainian Danube Region in the Context of Cohesion Policy’, *Economic innovations*, 24(2(83)), pp. 118–138. Available at: [https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.2\(83\).118-138](https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.2(83).118-138) (Accessed: 1 March 2025).
 157. Lara-Valencia, F., Varela Álvarez, E.J. and García-Pérez, H. (2023) ‘Systemic Shock and Bordering: Comparative Analysis of the Vulnerability and Resilience of Cross-Border Governance in Europe and North America’, *Geopolítica(s). Revista de estudios sobre espacio y poder*, 14(2), pp. 291–315. Available at: <https://doi.org/10.5209/geop.91300> (Accessed: 2 March 2025).
 158. Łażniewska, E., Górecki, T. and Kurowska-Pysz, J. (2024) ‘The impact of the Covid-19 pandemic on the resilience of the labour market in the Polish-German borderland’, *Eastern Journal of European Studies*, 14(2), pp. 178–199. Available at: <https://doi.org/10.47743/ejes-2023-0208> (Accessed: 3 March 2025).
 159. Lendel, M. (2014) ‘The perspectives of the good governance principles in Ukraine in the context of European integration’, *ПОЛІТОЛОГІЯ*, 7 (111), pp. 96–101 (Accessed: 2 March 2025).
 160. Lendel, M. (2021) ‘Ukrainian-Slovak relations milestones in the context of the EU-Ukraine Association Agreement’, *Annales Scientia Politica*, 10(2), pp. 44–53 (Accessed: 1 March 2025).
 161. Leuprecht, C. (2025) ‘The Canada-United States Open Border Paradox’, *The Journal of Intelligence, Conflict, and Warfare*, 7(3). Available at: <https://doi.org/10.21810/jicw.v7i3.6876> (Accessed: 3 March 2025).
 162. Leuprecht, C., Hataley, T. and Skillicorn, D.B. (2013) ‘Cross-border terror networks: a social network analysis of the Canada–US border’, *Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression*, 5(2), pp. 155–175. Available at: <https://doi.org/10.1080/19434472.2012.760105> (Accessed: 20 November 2024).
 163. Leykin, D. *et al.* (2013) ‘Conjoint Community Resiliency Assessment Measure-28/10 Items (CCRAM28 and CCRAM10): A Self-report Tool for Assessing Community Resilience’, *American Journal of Community Psychology*, 52(3–4), pp. 313–323. Available at: <https://doi.org/10.1007/s10464-013-9596-0> (Accessed: 17 March 2025).

164. Lindh, M. and Forsell, A. (2020) ‘Differentiated Integration and European Borderlands: A Proposition to an Analytical Approach to Study the Development of Peaceful Cross-Border Relations. The case of Sweden and Norway’, *Euroimes*, 29(29), pp. 125–144, 252–254.
165. Lozny, L. (2023) ‘Polycentric Governance as a Practical Strategy for Balanced Policing: A Cross-Cultural Analysis’, *Social Evolution & History*, 22(2), pp. 249–284. Available at: <https://doi.org/10.30884/seh/2023.02.10> (Accessed: 3 March 2025).
166. Luthe, T. and Wyss, R. (2016) ‘Resilience to climate change in a cross-scale tourism governance context: a combined quantitative-qualitative network analysis’, *Ecology and Society*, 21(1), p. art27. Available at: <https://doi.org/10.5751/ES-08234-210127> (Accessed: 1 March 2025).
167. Lytvyn, H. and Tyushka, A. (2020) ‘Rethinking the Governance-Governmentality-Governability nexus at the EU’s Eastern Frontiers: the Carpathian Euroregion 2.0 and the future of EU- Ukrainian Cross-Border cooperation’, 11.
168. Magson, N.R., Craven, Rhonda.G. and Bodkin-Andrews, G.H. (2014) ‘Measuring Social Capital: The Development of the Social Capital and Cohesion Scale and the Associations between Social Capital and Mental Health’, *Australian Journal of Educational & Developmental Psychology*, pp. 202–2016.
169. Makkonen, T., Hokkanen, T.J., *et al.* (2018) ‘A social network analysis of cooperation in forest, mining and tourism industries in the Finnish–Russian cross-border region: connectivity, hubs and robustness’, *Eurasian Geography and Economics*, 59(5–6), pp. 685–707. Available at: <https://doi.org/10.1080/15387216.2019.1593209> (Accessed: 1 March 2025).
170. Makkonen, T., Williams, A.M., *et al.* (2018) ‘Science and technology cooperation in cross-border regions: a proximity approach with evidence for Northern Europe’, *European Planning Studies*, 26(10), pp. 1961–1979. Available at: <https://doi.org/10.1080/09654313.2018.1500528> (Accessed: 3 March 2025).
171. Malin Stegmann McCallion (2011) ‘Paradiplomacy – Competing, Reinforcing or Coexisting Regional Action?’, in *The Role of Regions - Networks, Scale, Territory*. 2011th edn. Sweden: Tassilo Herrschel and Pontus Tallberg, pp. 35–44 (Accessed: 1 March 2025).
172. Manyena, S.B. (2014) ‘Disaster resilience: A question of “multiple faces” and “multiple spaces”’, *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 8, pp. 1–9. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2013.12.010> (Accessed: 3 March 2025).
173. Mărcuț, M. (2020) *The Governance of Digital Policies: Towards a New Competence in the European Union*. Cham: Springer International Publishing. Available at: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-38073-1> (Accessed: 3 March 2025).
174. Mateoc Sirb, N. *et al.* (2009) ‘The Importance Of Regions In The Regional Development Policy Of The European Union’, *Agricultural Economics and Rural Development*, 6(1), pp. 61–78. Available at: <https://ideas.repec.org/a/iag/reviea/v6y2009i1p61-78.html> (Accessed: 1 March 2025).
175. Mccall, C. (2013) ‘European Union Cross-Border Cooperation and Conflict Amelioration’, *Space and Polity*, 17(2), pp. 197–216. Available at: <https://doi.org/10.1080/13562576.2013.817512> (Accessed: 1 March 2025).
176. McNeill, C., Garrison, M.E.B. and Killian, T.S. (2022) ‘Measuring Community Resilience: An Empirical Evaluation of Two Instruments’, *International Journal of Mass Emergencies & Disasters*, 40(2), pp. 117–135. Available at: <https://doi.org/10.1177/028072702204000201> (Accessed: 1 March 2025).
177. Medeiros, E. (2020) ‘The EGTC as a tool for cross-border multi-level governance’, in *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*. Budapest: Central

- European Service for Cross-Border Initiatives (Central European Service for Cross-border Initiatives (CESCI)), pp. 145–168. Available at: budapest.cesci-net.eu/wp-content/uploads/_legalaccess/15_Years_EGTCs_07_MEDEIROS_Multi_level.pdf (Accessed: 3 March 2025).
178. Miszczuk, A. and Jakubowski, A. (2015) ‘Evolution of the European Union Cohesion Policy Towards Border Regions’, in *Cohesion policy and development of the european union’s regions in the perspective of 2020*. Lublin: Wydawnictwo KUL, pp. 169–191. Available at: <https://open.icm.edu.pl/items/a2ddd53a-4e80-4178-9e85-50382d7c8cb6> (Accessed: 3 March 2025).
179. Molak, M.W. and Soukopová, J. (2022) ‘Can Institutionalization Be Considered a Trap in Defining Functional Cross-border Areas? Coopetition and Local Public Services in Borderlands’, *NISPACE Journal of Public Administration and Policy*, 15(2), pp. 122–153. Available at: <https://doi.org/10.2478/nispa-2022-0016> (Accessed: 3 March 2025).
180. Molnár, E. *et al.* (2020) ‘Upgrading and the geography of the Hungarian automotive industry in the context of the fourth industrial revolution’, *Hungarian Geographical Bulletin*, 69(2), pp. 137–155. Available at: <https://doi.org/10.15201/hungeobull.69.2.4> (Accessed: 1 March 2025).
181. Monaghan, P. (2012) *How local resilience creates sustainable societies: hard to make, hard to break*. Abingdon, Oxon New York, N.Y: Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9780203126509> (Accessed: 17 March 2025).
182. Morrison, T.H. *et al.* (2023) ‘Building blocks of polycentric governance’, *Policy Studies Journal*, 51(3), pp. 475–499. Available at: <https://doi.org/10.1111/psj.12492> (Accessed: 3 March 2025).
183. Nadalutti, E. (2020) ‘Can Cross-border Cooperation Boost Cross-border Ethical Governance?’, *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 58(6), pp. 1377–1392. Available at: <https://doi.org/10.1111/jcms.13043> (Accessed: 1 March 2025).
184. Nijkamp, P. (2021) ‘Borders as opportunities in the space-economy: towards a theory of enabling space’, *Asia-Pacific Journal of Regional Science*, 5(1), pp. 223–239. Available at: <https://doi.org/10.1007/s41685-021-00191-x> (Accessed: 3 March 2025).
185. Novak, D., Svalina, F. and Subramanian, S.V. (2023) ‘Developing an Instrument to Measure the Social Capital in Young Tennis Players’, *Sport Mont*, 21(2), pp. 33–37. Available at: <https://doi.org/10.26773/smj.230705> (Accessed: 1 March 2025).
186. Ocskay, G. (2014) ‘ICT enabled Cross-border Governance’, *Magyar Közigazgatás; A Nemzeti Köszolgálati Egyetem Közigazgatás-Tudományi Szakmai Folyóirata/Administrația Publică Maghiară; Revista Profesională a Universității Naționale A Serviciului Public*, (3), pp. 163–168.
187. Ocskay, G. (2020b) ‘Changing interpretation of the EGTC tool’, in *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*. Budapest: Central European Service for Cross-border Initiatives (CESCI), pp. 37–62. Available at: <https://egtcmonitor.cesci-net.eu/en/literature/gyula-ocskay-changing-interpretation-of-the-egtc-tool/> (Accessed: 2 March 2025).
188. Opióła, W. and Böhm, H. (2022a) ‘Euroregions as political actors: managing border policies in the time of Covid-19 in Polish borderlands’, *Territory, Politics, Governance*, 10(6), pp. 896–916. Available at: <https://doi.org/10.1080/21622671.2021.2017339> (Accessed: 17 March 2025).
189. Opióła, W. and Böhm, H. (2022b) ‘Euroregions as political actors: managing border policies in the time of Covid-19 in Polish borderlands’, *Territory, Politics, Governance*, 10(6), pp. 896–916. Available at: <https://doi.org/10.1080/21622671.2021.2017339> (Accessed: 2 March 2025).

190. Orlova, A. (2021) 'The role of good governance principles in fostering civil society. The case of Ukraine', *CES Working Papers*, 13(1), pp. 110–123.
191. Paasi, A. (1998) 'Boundaries as social processes: Territoriality in the world of flows', *Geopolitics*, 3(1), pp. 69–88. Available at: <https://doi.org/10.1080/14650049808407608> (Accessed: 1 March 2025).
192. Palea, A. (2011) 'Communicating Across The Border. A European Experience From Western Romania', *CES Working Papers*. Edited by Centre for European Studies, 3(1), pp. 99–111.
193. Palmer, N.J. and Chuamuangphan, N. (2018) 'Governance and local participation in ecotourism: community-level ecotourism stakeholders in Chiang Rai province, Thailand', *Journal of Ecotourism*, 17(3), pp. 320–337. Available at: <https://doi.org/10.1080/14724049.2018.1502248> (Accessed: 3 March 2025).
194. Pălşoiu, I. (2008) 'Cross-Border Cooperation as Vector of Stability and Prosperity in the Danube Lower Basin', *Geographical Phorum – Geographical studies and environment protection research*, 7(7), pp. 224–232.
195. Panara, C. (2015) 'Introduction: A Legal Study of Multilevel Governance', in Panara, C., *The Sub-national Dimension of the EU*. Cham: Springer International Publishing, pp. 1–9. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-319-14589-1_1 (Accessed: 3 March 2025).
196. Parmanasova, A. *et al.* (2022) 'Intercultural Communication and Community Participation in Local Governance: the EU Experience', *Cuestiones Políticas*, 40(74), pp. 246–267. Available at: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4074.13> (Accessed: 1 March 2025).
197. Parsons, M. *et al.* (2016) 'Top-down assessment of disaster resilience: A conceptual framework using coping and adaptive capacities', *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 19, pp. 1–11. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2016.07.005> (Accessed: 3 March 2025).
198. Pascariu, G.-C., Iacobuță-Mihăiță, A., Pintilescu, C., *et al.* (2021a) 'Institutional Dynamics and Economic Resilience in Central and Eastern EU Countries. Relevance for Policies', *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, (SI 2021), pp. 77–103. Available at: <https://doi.org/10.24193/tras.SI2021.5> (Accessed: 3 March 2025).
199. Pascariu, G.-C., Iacobuță-Mihăiță, A., Pintilescu, C., *et al.* (2021b) 'Institutional Dynamics and Economic Resilience in Central and Eastern EU Countries. Relevance for Policies', *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, (SI 2021), pp. 77–103. Available at: <https://doi.org/10.24193/tras.SI2021.5> (Accessed: 2 March 2025).
200. Pascariu, G.-C., Iacobuță-Mihăiță, A., Pintilescu, C., *et al.* (2021c) 'Institutional Dynamics and Economic Resilience in Central and Eastern EU Countries. Relevance for Policies', *Transylvanian Review of Administrative Sciences*. Edited by Centre for Research in International Economic Relations and European Studies, Faculty of Economics and Business Administration, Alexandru Ioan Cuza University, Iași, Romania and Centre for Research in Economics and Business Communication, Faculty of Economics and Business Administration, Alexandru Ioan Cuza University, Iași, Romania, (SI 2021), pp. 77–103. Available at: <https://doi.org/10.24193/tras.SI2021.5> (Accessed: 1 March 2025).
201. Perkmann, M. (2003) 'Cross-Border Regions in Europe: Significance and Drivers of Regional Cross-Border Cooperation', *European Urban and Regional Studies*, 10(2), pp. 153–171. Available at: <https://doi.org/ssrn.com/abstract=1610093> (Accessed: 3 March 2025).
202. Perkmann, M. (2007) 'Policy Entrepreneurship and Multilevel Governance: A Comparative Study of European Cross-Border Regions', *Environment and Planning C*:

- Government and Policy*, 25(6), pp. 861–879. Available at: <https://doi.org/10.1068/c60m> (Accessed: 3 March 2025).
203. Peyrony, J. (2020) ‘Should EGTCs have competences and not only tasks? Underlying visions of cross-border integration’, in *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*. Budapest: Central European Service for Cross-Border Initiatives, pp. 219–244. Available at: <https://egtcmirror.cesci-net.eu/en/literature/should-egtcs-have-competences-and-not-only-tasks-underlying-visions-of-cross-border-integration-2/> (Accessed: 3 March 2025).
 204. Pike, A., Rodríguez-Pose, A. and Tomaney, J. (2016) *Local and Regional Development*. 2nd edn. Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9781315767673> (Accessed: 1 March 2025).
 205. Pikner, T. (2008) ‘Reorganizing Cross-Border Governance Capacity: The Case of the Helsinki—Tallinn Euregio’, *European Urban and Regional Studies*, 15(3), pp. 211–227. Available at: <https://doi.org/10.1177/0969776408090414> (Accessed: 3 March 2025).
 206. Piltan, M. and Sowlati, T. (2016) ‘Multi-criteria assessment of partnership components’, *Expert Systems with Applications*, 64, pp. 605–617. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2016.08.006> (Accessed: 1 March 2025).
 207. Pollermann, K. (2021) *Regional Governance: Begriffe, Wirkungszusammenhänge und Evaluationsansätze*. DE: Johann Heinrich von Thünen-Institut. Available at: <https://doi.org/10.3220/REP1626701303000> (Accessed: 10 March 2025).
 208. Popescu, G. (2006) *Transborder State Reterritorialization in Eastern Europe: The Lower Danube Euroregion*. Doctoral. Florida State University.
 209. Popescu, G. (2008) ‘The conflicting logics of cross-border reterritorialization: Geopolitics of Euroregions in Eastern Europe’, *Political Geography*, 27(4), pp. 418–438. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2008.03.002> (Accessed: 3 March 2025).
 210. Popovici, A. (2022) ‘Cross-border cooperation - a tool for capitalizing and promoting culture and historical heritage’, *Administrarea Publica*, 1(113), pp. 12–21. Available at: [https://doi.org/10.52327/1813-8489.2022.1\(113\).01](https://doi.org/10.52327/1813-8489.2022.1(113).01) (Accessed: 20 November 2024).
 211. Portolés, J.B. (2015) ‘Cross-border Cooperation and Cultural Communities in Europe’, *CMC PAPERS*, 3. Available at: https://www.academia.edu/26773133/Cross_border_Cooperation_and_cultural_communities_in_Europe (Accessed: 20 November 2024).
 212. Prior, T. and Roth, F. (2013) ‘Disaster, Resilience and Security in Global Cities’, *Journal of Strategic Security*, 6(2), pp. 59–69. Available at: <https://doi.org/10.5038/1944-0472.6.2.5> (Accessed: 1 March 2025).
 213. Prytula, K. (ed.) (2019) *Cross-border cooperation of Ukraine with the EU countries: Current challenges and possibilities. Monograph*. Lviv: Institute of Regional Research Named After M.I. Dolishniy of National Academy of Sciences of Ukraine.
 214. Prytula, K. and Kalat, Y. (2018) ‘Conceptual Aspects of Providing Border Regions Economic Security in the New Geopolitical Conditions of the 21 Century’, *EuroTimes*, 26, pp. 159–178.
 215. Putnam, R.D. (1993a) ‘The Prosperous Community: Social Capital and Public Life’, *The American Prospect*, 4, pp. 35–42.
 216. Putnam, R.D. (1993b) ‘What makes democracy work?’, *National Civic Review*, 82(2), pp. 101–107. Available at: <https://doi.org/10.1002/ncr.4100820204> (Accessed: 3 March 2025).
 217. Putnam, R.D. (1994) ‘Social Capital and Public Affairs’, *Bulletin of the American Academy of Arts and Sciences*, 47(8), p. 5. Available at: <https://doi.org/10.2307/3824796> (Accessed: 1 March 2025).

218. Quaglia, L. and Verdun, A. (2023) 'The COVID-19 pandemic and the European Union: politics, policies and institutions', *Journal of European Public Policy*, 30(4), pp. 599–611. Available at: <https://doi.org/10.1080/13501763.2022.2141305> (Accessed: 3 March 2025).
219. Ringsmuth, A.K. *et al.* (2022) 'Lessons from COVID-19 for managing transboundary climate risks and building resilience', *Climate Risk Management*, 35, p. 100395. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.crm.2022.100395> (Accessed: 20 November 2024).
220. Săgeată, R. (2011) 'Cross-border co-operation Euro-regions at the European Union eastern frontier within the context of Romania's accession to the Schengen area', *Geographica Pannonica*, 15(4), pp. 127–135. Available at: <https://doi.org/10.5937/GeoPan1104127S> (Accessed: 2 March 2025).
221. Săgeată, R. and Persu, M. (2016) 'Human Settlements and Cross Border Cooperation Euro-Regions in the Danube-Lined Romanian-Bulgarian Borde Space'. Available at: https://www.researchgate.net/publication/301349572_Human_Settlements_and_Cross_Border_Cooperation_Euro-Regions_in_the_Danube-Lined_Romanian-Bulgarian_Borde_Space.
222. Salihu, K. and Mileski, T. (2020) 'Geopolitics of Cross-Border Cooperation between Kosovo and North Macedonia', *Eurolimes*, 29, pp. 81–94.
223. Samokhvalov, V. and Samokhvalov, O. (2006) 'Economic and Trade Borders the Case of the Reni District Ukranian Bessarabia', *Anthropology of East Europe Review*, 24(1), pp. 17–27 (Accessed: 17 March 2025).
224. Sánchez-Soriano, M. *et al.* (2024) 'Inclusive governance: empowering communities and promoting social justice', *Frontiers in Political Science*, 6, p. 1478126. Available at: <https://doi.org/10.3389/fpos.2024.1478126> (Accessed: 3 March 2025).
225. Scheinin, M. and Molbæk-Steensig, H. (2021) 'Pandemics and human rights : three perspectives on human rights assessment of strategies against COVID-19', *EUI LAW* [Preprint].
226. Scherer, R. and Zumbusch, K. (2011) 'Limits for successful cross-border governance of environmental (and spatial) development: the Lake Constance Region', *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 14, pp. 101–120. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.03.028> (Accessed: 1 March 2025).
227. Scott, J. (2024) *Social Network Analysis: Research Methods*. 1st ed. London: Bloomsbury Academic (Bloomsbury Research Methods). Available at: <https://doi.org/10.5040/9781350400191> (Accessed: 2 March 2025).
228. Scott, J.W. (2009) 'Bordering and Ordering the European Neighbourhood: A Critical Perspective on EU Territoriality and Geopolitics', *Trames. Journal of the Humanities and Social Sciences*, 13(3), p. 232. Available at: <https://doi.org/10.3176/tr.2009.3.03> (Accessed: 1 March 2025).
229. Scott, J.W. (2011) 'Reflections on EU Geopolitics: Consolidation, Neighbourhood and Civil Society in the Reordering of European Space', *Geopolitics*, 16(1), pp. 146–175. Available at: <https://doi.org/10.1080/14650045.2010.493781> (Accessed: 3 March 2025).
230. Scott, J.W. (2015) 'Bordering, Border Politics and Cross-Border Cooperation in Europe', in F. Celata and R. Coletti (eds) *Neighbourhood Policy and the Construction of the European External Borders*. Cham: Springer International Publishing (GeoJournal Library), pp. 27–44. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-319-18452-4_2 (Accessed: 1 March 2025).
231. Scott, J.W. (2020) 'The European Groupings of Territorial Cooperation as a Process of Europeanisation', in *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*.

- Budapest: Central European Service for Cross-Border Initiatives, pp. 63–80. Available at: <https://egtcmonitor.cesci-net.eu/en/literature/the-european-groupings-of-territorial-cooperation-as-a-process-of-europeanisation-2/> (Accessed: 3 March 2025).
232. Sharifi, A. (2016) ‘A critical review of selected tools for assessing community resilience’, *Ecological Indicators*, 69, pp. 629–647. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2016.05.023> (Accessed: 1 March 2025).
233. Shepherd, J. and Ioannides, D. (2020) ‘Useful funds, disappointing framework: tourism stakeholder experiences of INTERREG’, *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 20(5), pp. 485–502. Available at: <https://doi.org/10.1080/15022250.2020.1792339> (Accessed: 3 March 2025).
234. Shuliak, A. and Shuliak, N. (2021) ‘Institutional Support of Euroregions “Carpathian” and “Bug”’: A Case Study for Ukrainian-Polish Cross-Border Cooperation’, *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*, (2), pp. 79–98. Available at: <https://doi.org/10.14746/ssp.2021.2.5> (Accessed: 3 March 2025).
235. Singh, S.S. *et al.* (2024) ‘Social Network Analysis: A Survey on Process, Tools, and Application’, *ACM Computing Surveys*, 56(8), pp. 1–39. Available at: <https://doi.org/10.1145/3648470> (Accessed: 3 March 2025).
236. Şlusarciuc, M. (2014a) ‘Matrix for Cooperation in the Cross-Border Areas’, *Network Intelligence Studies*, 2(3), pp. 103–114.
237. Şlusarciuc, M. (2014b) ‘The Features of an Economy Model in the Crossborder Area–3H Model’, *Journal of Applied Computer Science & Mathematics*, 17(8), pp. 27–33.
238. Şlusarciuc, M. (2016) ‘Coordinates and representations of architecture for a regional cross-border development strategy’, *CES Working Papers*, 3(1), pp. 182–196.
239. Şlusarciuc, M. (2020) ‘Institutional System and Roadmap for Cross-Border Regional Development’, *Eurolimes*, 29, pp. 95–108.
240. Şlusarciuc, M. and Prelipcean, G. (2014) ‘Clusters-a potential model of development for cross-border areas’, *Revista Romana de Economie*, 39(2), pp. 148–160.
241. Şlusarciuc, M. and Prelipcean, G. (2020) ‘Universities – Actors in Cross-border Cooperation Building. Study Case: Romania-Ukraine Border’, *Codrul Cosminului*, 26(2), pp. 455–476. Available at: <https://doi.org/10.4316/CC.2020.02.008> (Accessed: 20 November 2024).
242. Şlusarciuc, M. and Tokar, V. (2021) ‘Potential Impact of Cross-Border Cooperation on the Regional Development: Case Study Romania-Ukraine Border’, *Eurolimes*, 30, pp. 291–302.
243. Sohn, C. (2020) ‘Borders as resources: towards a centring of the concept’, in J.W. Scott (ed.) *A Research Agenda for Border Studies*. Edward Elgar Publishing. Available at: <https://doi.org/10.4337/9781788972741.00012> (Accessed: 1 March 2025).
244. Sohn, C., Christopoulos, D. and Koskinen, J. (2020) ‘Borders Moderating Distance: A Social Network Analysis of Spatial Effects on Policy Interaction’, *Geographical Analysis*, 52(3), pp. 428–451. Available at: <https://doi.org/10.1111/gean.12218> (Accessed: 3 March 2025).
245. Solano, G. (2024) ‘Social networks for cross-border business activities: a comparison between transnational and domestic Moroccan migrant entrepreneurs’, *Globalizations*, 21(3), pp. 508–530. Available at: <https://doi.org/10.1080/14747731.2023.2231218> (Accessed: 3 March 2025).
246. Şoproni, L. (2019) ‘The Role of the Border Regions in the Regional Development. The Case of Northern Transylvania Region’, *Eurolimes*, 27(27–28), pp. 187–199.
247. Sørensen, E. and Torfing, J. (2007) ‘Theoretical Approaches to Governance Network Dynamics’, in E. Sørensen and J. Torfing (eds) *Theories of Democratic Network*

- Governance*. London: Palgrave Macmillan UK, pp. 25–42. Available at: https://doi.org/10.1057/9780230625006_2 (Accessed: 3 March 2025).
248. Sotnikov, Y. and Kravchenko, I. (2013) ‘Cross-Border Cooperation Development of Ukraine Forms and Instruments of Competitiveness Increase’, *ECONOMICS AND MANAGEMENT*, 18(1), pp. 95–101. Available at: <https://doi.org/10.5755/j01.em.18.1.4379> (Accessed: 1 March 2025).
249. Sousa, L.D. (2013) ‘Understanding European Cross-border Cooperation: A Framework for Analysis’, *Journal of European Integration*, 35(6), pp. 669–687. Available at: <https://doi.org/10.1080/07036337.2012.711827> (Accessed: 20 November 2024).
250. Sowell, J.H. (2012) ‘Empirical Studies of Bottom-Up Internet Governance’, *SSRN Electronic Journal* [Preprint]. Available at: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2032285> (Accessed: 17 March 2025).
251. Stephan, M. (2024) ‘Polycentricity’, in D.J. Fiorino, T.A. Eisenstadt, and M.K. Ahluwalia (eds) *Elgar Encyclopedia of Climate Policy*. Edward Elgar Publishing, pp. 60–63. Available at: <https://doi.org/10.4337/9781802209204.ch11> (Accessed: 3 March 2025).
252. Stoffelen, A., Ioannides, D. and Vanneste, D. (2017) ‘Obstacles to achieving cross-border tourism governance: A multi-scalar approach focusing on the German-Czech borderlands’, *Annals of Tourism Research*, 64, pp. 126–138. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.annals.2017.03.003> (Accessed: 1 March 2025).
253. Stokłosa, K. (2013) ‘Conflict and co-operation on Polish borders: the example of the Polish-German, Polish-Ukrainian and Polish-Russian border regions’, *Austrian Journal of Political Science*, Bd. 42 Nr. 1, pp. 65-82 Seiten. Available at: <https://doi.org/10.15203/OZP.92.VOL42ISS1> (Accessed: 3 March 2025).
254. Svensson, S. (2025a) ‘Perspective on the role of norms for institutional behavior and policy design in European cross-border regions’, *Frontiers in Sociology*, 9, p. 1434306. Available at: <https://doi.org/10.3389/fsoc.2024.1434306> (Accessed: 1 March 2025).
255. Svensson, S. (2025b) ‘Perspective on the role of norms for institutional behavior and policy design in European cross-border regions’, *Frontiers in Sociology*, 9, p. 1434306. Available at: <https://doi.org/10.3389/fsoc.2024.1434306> (Accessed: 3 March 2025).
256. Szigeti-Bocoi, M. (2020) ‘The Border Area as an Incentive for Investment and a Common Space for Development’, *Eurolimes*, 29(29), pp. 109–124.
257. Tabassum, S. *et al.* (2018) ‘Social network analysis: An overview’, *WIREs Data Mining and Knowledge Discovery*, 8(5), p. e1256. Available at: <https://doi.org/10.1002/widm.1256> (Accessed: 3 March 2025).
258. Tămaș, E.-A. (2021) ‘An Overview of Romania’s Pandemic Measures and their Effect upon Travel across the Romanian-Hungarian Border’, *Eurolimes*, 30, pp. 199–235 (Accessed: 3 March 2025).
259. Terlouw, K. (2012) ‘Border Surfers and Euroregions: Unplanned Cross-Border Behaviour and Planned Territorial Structures of Cross-Border Governance’, *Planning Practice and Research*, 27(3), pp. 351–366. Available at: <https://doi.org/10.1080/02697459.2012.670939> (Accessed: 17 March 2025).
260. Theiler, T. (2003) ‘Societal security and social psychology’, *Review of International Studies*, 29(2), pp. 249–268. Available at: <https://doi.org/10.1017/S0260210503002493> (Accessed: 17 March 2025).
261. Țiclău, T. *et al.* (2021) ‘Resilient Leadership. Qualitative Study on Factors Influencing Organizational Resilience and Adaptive Response to Adversity’, *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, (SI 2021), pp. 127–143. Available at: <https://doi.org/10.24193/tras.SI2021.7> (Accessed: 3 March 2025).

262. Țoca, C. and Popoviciu, A.C. (2010) ‘The European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC), Instrument of Cross-border Cooperation. Case Study: Romania - Hungary’, *EuroTimes*, 10, pp. 89–103 (Accessed: 2 March 2025).
263. Tolmăciova, I. (2010) ‘Forme de cooperare transfrontalieră’, *Analele Universității Libere Internaționale din Moldova (Seria Economie)*, 11, pp. 204–211 (Accessed: 3 March 2025).
264. Torfing, J. (2005) ‘governance network theory: towards a second generation’, *European Political Science*, 4(3), pp. 305–315. Available at: <https://doi.org/10.1057/palgrave.eps.2210031> (Accessed: 3 March 2025).
265. Travers, J. and Milgram, S. (1969) ‘An Experimental Study of the Small World Problem’, *Sociometry*, 32(4), p. 425. Available at: <https://doi.org/10.2307/2786545> (Accessed: 17 March 2025).
266. Tryfonidou, A. (2017) ‘Free Movement of Persons Through the Lenses of “Discrimination” and “Restriction”’, in M. Andenas, T. Bekkedal, and L. Pantaleo (eds) *The Reach of Free Movement*. The Hague: T.M.C. Asser Press, pp. 57–83. Available at: https://doi.org/10.1007/978-94-6265-195-1_3 (Accessed: 3 March 2025).
267. Tufféry, S. (2022) *Deep Learning: From Big Data to Artificial Intelligence with R*. 1st edn. Wiley. Available at: <https://doi.org/10.1002/9781119845041> (Accessed: 20 November 2024).
268. Uddin, M.S., Haque, C.E. and Khan, M.N. (2020) ‘Good governance and local level policy implementation for disaster-risk-reduction: actual, perceptual and contested perspectives in coastal communities in Bangladesh’, *Disaster Prevention and Management: An International Journal*, 30(2), pp. 94–111. Available at: <https://doi.org/10.1108/DPM-03-2020-0069> (Accessed: 1 March 2025).
269. Ulrich, P. (2020) ‘The EGTC, transformative and innovative governance and national boundaries’, in *15 years of the EGTCs. Lessons learnt and future perspectives*. Budapest: Central European Service for Cross-Border Initiatives, pp. 169–196. Available at: <https://egtcmirror.cesci-net.eu/en/literature/the-egtc-transformative-and-innovative-governance-and-national-boundaries-2/> (Accessed: 3 March 2025).
270. Vâlsan, C., Goschin, Z. and Druică, E. (2023) ‘The Measurement of Social Capital in America: A Reassessment’, *Social Indicators Research*, 165(1), pp. 135–161. Available at: <https://doi.org/10.1007/s11205-022-03007-3> (Accessed: 3 March 2025).
271. Van Houtum, H. (2002) ‘Borders of Comfort: Spatial Economic Bordering Processes in and by the European Union’, *Regional & Federal Studies*, 12(4), pp. 37–58. Available at: <https://doi.org/10.1080/714004772> (Accessed: 20 November 2024).
272. Varghese, N.V. (2017) ‘Cross border mobility in higher education’, in *Educational Access and Excellence. Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning (ASAIHL) Conference*, Cambodia: Allied Publishers Private Ltd.
273. Vasiloni, F.T. (2018) ‘The Role of Romanian Community from Hungary in terms of Bilateral Romanian – Hungarian Relations’, *EuroTimes*, 26(26), pp. 67–84.
274. Vassi, A. and Salas-Olmedo, M.H. (2014) ‘Eurocity and Euroregions: a new concept with wide implications’, in S. Pulawska and S. Rossetti (eds) *Applying Accessibility Tools to Address Urban and Transport Planning. The case of the Eurocity of Valença - Tui and the Euroregion of Galicia-Norte de Portugal*. European Cooperation in Science and Technology.
275. Vasylova, V. (2012) ‘Euroregions in Ukraine – Romania - Republic of Moldova area: expectations, experience and prospects’, *CES Working Papers*, 4(4), pp. 878–886.
276. Voicilaș, D.-M. and Certan, I. (2017) ‘Oportunități și constrângeri euroregionale. Cooperarea transfrontalieră Româno-Moldo-Ucraineană’, in *Dezvoltarea economico-*

- sociale durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*, Iași.
277. Walker, K.D. (2023) 'Social Network Analysis', in J.M. Okoko, S. Tunison, and K.D. Walker (eds) *Varieties of Qualitative Research Methods*. Cham: Springer International Publishing (Springer Texts in Education), pp. 445–450. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-031-04394-9_69 (Accessed: 20 November 2024).
 278. Warren, H.S. (1975) 'A modification of Warshall's algorithm for the transitive closure of binary relations', *Communications of the ACM*, 18(4), pp. 218–220. Available at: <https://doi.org/10.1145/360715.360746> (Accessed: 3 March 2025).
 279. Wellman, B. (1983) 'Network Analysis: Some Basic Principles', *Sociological Theory*, 1, p. 155. Available at: <https://doi.org/10.2307/202050> (Accessed: 17 March 2025).
 280. Wevers, H.T., Curseu, P.L. and Voinea, C.L. (2024) 'The implications of the EU cohesion policy instruments and cross-border cooperation projects on social entrepreneurship in Euroregions', *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, pp. 1–21. Available at: <https://doi.org/10.1080/13511610.2024.2403455> (Accessed: 20 November 2024).
 281. Wilkinson, D. (2019) 'Cores, Peripheries, and Civilizations', in C. Chase-Dunn and T.D. Hall (eds) *Core/Periphery Relations in Precapitalist Worlds*. 1st edn. Routledge, pp. 113–166. Available at: <https://doi.org/10.4324/9780429044663-5> (Accessed: 1 March 2025).
 282. Woolf, S. *et al.* (2016) 'Towards measurable resilience: A novel framework tool for the assessment of resilience levels in slums', *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 19, pp. 280–302. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.ijdrr.2016.08.003> (Accessed: 20 November 2024).
 283. Wu, H., Qiao, Y. and Luo, C. (2024) 'Cross-border e-commerce, trade digitisation and enterprise export resilience', *Finance Research Letters*, 65, p. 105513. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2024.105513> (Accessed: 20 November 2024).
 284. Zabielska, I. (2020) 'Cooperation, partnership and integration in the cross-border area: the role of borders and cross-border cooperation', *Ekonomia i Prawo*, 19(3), p. 569. Available at: <https://doi.org/10.12775/EiP.2020.038> (Accessed: 2 March 2025).
 285. Zaitul, Z., Ilona, D. and Novianti, N. (2023) 'Good Governance in Rural Local Administration', *Administrative Sciences*, 13(1), p. 19. Available at: <https://doi.org/10.3390/admsci13010019> (Accessed: 20 November 2024).
 286. Zhalilo, Y. (2021a) 'European integration processes in post-Euromaidan Ukraine: in search for scenarios', *Herald UNU. International Economic Relations And World Economy* [Preprint], (37). Available at: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2021-37-6> (Accessed: 3 March 2025).
 287. Zhalilo, Y. (2021b) 'Institutional Mechanisms of Activization Synergy of Cross-Border Cooperation at Ukraine-EU Border', *Herald UNU. International Economic Relations And World Economy* [Preprint], (37). Available at: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2021-37-6> (Accessed: 1 March 2025).
 288. Zhang, X. (2024) 'The Application and Value of Social Network Analysis in Marketing', *Frontiers in Business, Economics and Management*, 17(1), pp. 5–9. Available at: <https://doi.org/10.54097/52y9v960> (Accessed: 17 March 2025).
 289. Zhou, J. (2023) 'The use of social network analysis in different fields', *Applied and Computational Engineering*, 5(1), pp. 697–703. Available at: <https://doi.org/10.54254/2755-2721/5/20230677> (Accessed: 24 March 2025).

290. Zhurzhenko, T. (2024) 'Everyday Europeanization and Bottom-Up Geopolitics at the Ukrainian-Polish Border', *Geopolitics*, pp. 1–43. Available at: <https://doi.org/10.1080/14650045.2023.2283488> (Accessed: 1 March 2025).
291. Zich, F. (2018) 'Creating a Cross-Border Community as Part of the European Integration Process', in T. Havlíček, M. Jeřábek, and J. Dokoupil (eds) *Borders in Central Europe After the Schengen Agreement*. Cham: Springer International Publishing, pp. 213–227. Available at: https://doi.org/10.1007/978-3-319-63016-8_13 (Accessed: 20 November 2024).
292. Zotova, M.V., Sebentsov, A.B. and Golovina, E.D. (2015) 'Transcarpathian oblast and Kaliningrad oblast: Contrasts and cooperation in the east borderlands of the European Union', *Regional Research of Russia*, 5(3), pp. 212–222. Available at: <https://doi.org/10.1134/S2079970515030119> (Accessed: 2 March 2025).
293. Zumbusch, K. and Scherer, R. (2015) 'Cross-Border Governance: Balancing Formalized and Less Formalized Co-Operations', *Social Sciences*, 4(3), pp. 499–519. Available at: <https://doi.org/10.3390/socsci4030499> (Accessed: 1 March 2025).

Documente, rapoarte și teze

294. AEBR (2006) 'Charter for European Border and Cross-Border Regions'. Association of European Border Regions. Available at: <https://www.aebr.eu/wp-content/uploads/2021/07/140823-Charta-EN.pdf> (Accessed: 20 November 2024).
295. Aligică, P.D. (ed.) (2023) 'A National Resilience Assessment Instrument - Public Policy Brief'. Available at: polygov.wordpress.com/wp-content/uploads/2023/12/working-policy-paper-1.pdf (Accessed: 3 March 2025).
296. AM HU-SK-RO-UA 07-13 (2008) 'Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine Cross-border Cooperation Programme 2007-2013'. Available at: http://www.huskroua-cbc.net/uploads/editors/JOP-HUSKROUA%2030092014-amended_final.pdf (Accessed: 1 March 2025).
297. AM HU-SK-RO-UA 14-20 (2023) 'Baza de date a proiectelor contractate în cadrul Programului Operațional Comun Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2014-2020'. Available at: <https://huskroua-cbc.eu/projects/financed-projects-database> (Accessed: 1 March 2025).
298. AM POC RO-UA 14-20 (2020) 'Lista proiectelor finanțate pe tipuri de proiecte 2014-2020'. BRCT Suceava. Available at: <https://www.ro-ua.net/ro/despre-program/proiecte-contractate> (Accessed: 1 March 2025).
299. AM PV RO-UA 2004-2006 (2005) 'Joint Programming Document for the Neighbourhood Programme Romania-Ukraine'. Available at: http://www.mie.ro/_documente/cbc/2004_2006/RoUa/programare/JPD%20updated%20final.pdf (Accessed: 11 April 2013).
300. AM RO-HU 14-20 (2023) 'Baza de date a proiectelor contractate în cadrul INTERREG VI 2014-2020'. Available at: <https://huskroua-cbc.eu/projects/financed-projects-database> (Accessed: 1 March 2025).
301. AM RO-UA 14-20 (2015) 'Joint Operational Programme Romania-Ukraine 2014-2020'. Ministerul Dezvoltării Regionale și al Administrației Publice. Available at: www.ro-ua.net/images/Programme/0-Romania-Ukraine-JOP-approved1.pdf (Accessed: 20 November 2024).
302. AM RO-UA 14-20 (2018a) 'Ghidul aplicanților pentru proiecte tip Hard Programul Operațional Comun România-Ucraina 2014-2020'. BRCT Suceava. Available at: www.ro-ua.net/ro/despre-program/apeluri-de-proiecte/apelul-1-hard-projects (Accessed: 20 December 2024).

303. AM RO-UA 14-20 (2018b) ‘Ghidul aplicanților pentru proiecte tip Soft Programul Operațional Comun România-Ucraina 2014-2020’. BRCT Suceava. Available at: www.ro-ua.net/ro/despre-program/apeluri-de-proiecte/apelul-2-soft-projects (Accessed: 20 December 2024).
304. AM RO-UA 21-27 (2022) ‘Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme’. Available at: https://ro-ua.net/images/Interreg_VI-A_NEXT_Romania_Ukraine_V3.pdf (Accessed: 24 March 2025).
305. AM RO-UA-MD 07-13 (2008) ‘Joint Operational Programme Romania-Ukraine-Republic of Moldova 2007-2013’. Available at: http://www.ro-ua-md.net/images/stories/File/Joint_Operational_Programme.pdf (Accessed: 11 April 2013).
306. Balogh, P. and Gyula, O. (2016) *Crossing the borders. Studies on cross-border cooperation within the Danube Region*. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Available at: https://www.academia.edu/32405317/Crossing_the_borders_Studies_on_CBC_within_the_Danube_region (Accessed: 27 February 2025).
307. Bărbulescu, I.G., Brie, M. and Toderaș, N. (2016a) *Cooperarea transfrontalieră între România și Ucraina, respectiv între România și Republica Moldova: oportunități și provocări în perioada 2014-2020*. București: Institutul European din România (Studii de strategie și politici, SPOS, 2015, studiul nr. 2) (Accessed: 1 March 2025).
308. de Boer, I. (2022) *Whose land are we standing on? Negotiating borders, governance, land, and selfhood in the North American borderlands*. Master. Malmö University (Accessed: 2 March 2025).
309. Böhm, H., Dokoupil, J. and Jeřábek, M. (2016) *The Euroregion Šumava – Bayerischer Wald/Unterer Inn – Mühlviertel*. Case study. CESCO (Accessed: 3 March 2025).
310. Christine Hackenesh (2016) *Good Governance in EU External Relations: What role for development policy in a changing international context?* Brussels: European Parliament, Directorate General for External Policies, p. 52 (Accessed: 1 March 2025).
311. Commission of the European Communities (2001) ‘European Governance A White Paper’. Available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/doc_01_10 (Accessed: 28 February 2025).
312. Committee of Regions (2009) ‘White Paper on multilevel governance’. Official Journal. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52009IR0089> (Accessed: 17 March 2025).
313. Consiliul European (1980) ‘Convenție-Cadru Europeană din 21 mai 1980 privind cooperarea transfrontalieră a colectivităților sau autorităților teritoriale’. Monitorul Oficial 329/1998. Available at: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/84654> (Accessed: 3 March 2025).
314. CoR (2024) ‘List of European Groupings of Territorial Cooperation’. European Committee of Region. Available at: cor.europa.eu/sites/default/files/2024-11/Official_List_of_the_EGTCs.pdf (Accessed: 17 March 2025).
315. Council of Europe (1985) ‘European Charter of Local Self-Government’. European Treaty Series - No. 122 (Accessed: 20 November 2024).
316. Council of Europe (2022a) ‘Action Plan for Ukraine Resilience Recovery and Reconstruction 2023-2026’. Council of Europe. Available at: rm.coe.int/action-plan-ukraine-2023-2026-eng/1680aa8280 (Accessed: 3 March 2025).
317. Council of Europe (2022b) *Policy Advice on the Roadmap for Local Self-Government Recovery from the Consequences of the War*. CEGG/PAD(2022)3.

- Strasbourg: Centre of Expertize for Good Governance. Available at: rm.coe.int/ceggpad-on-ukraine-recovery-strategy-in-lsg-area-eng-final-2-/1680aef4f0 (Accessed: 3 March 2025).
318. Csizmadia, B. (2021) *The EUrope of Differentiated Territorial Integration? Regional Cross-Border Governance in the Multi-Level Governance System of the EU. A Case Study of the EUSALP and the EUSDR*. Doctoral. Universität Passau. Available at: <https://opus4.kobv.de/opus4-uni-passau/frontdoor/index/index/year/2021/docId/995> (Accessed: 20 November 2024).
 319. Decoville, A., Durand, F. and Feltgen, V. (2015) *Report written in the frame of the Spatial Development Observatory, on behalf of the Department of Spatial Planning and Development – Ministry of Sustainable Development and Infrastructure in Luxembourg* (Accessed: 3 March 2025).
 320. Durà Guimerà, A. *et al.* (2018) *Euroregions, excellence and innovation across EU borders: a catalogue of good practices*. Madrid: Gobierno de España, Ministerio de Economía y Competitividad = Ministry of Economy and Competitiveness (MINECO).
 321. Eliseeș, A. (2014) *Keeping the door ajar: local border traffic regimes on the EU's eastern borders*. Helsinki: Finnish Institute of International Affairs (UPI Report, 41).
 322. Engström, L. *et al.* (2011) 'European Grouping of Territorial Cooperation – Report on EGTC'. Lund University, Faculty of Law. Available at: http://works.bepress.com/vilhelm_persson/6/ (Accessed: 3 March 2025).
 323. Ergun, A. *et al.* (2008) 'EUDIMENSIONS Summary Report'.
 324. Friedmann, J. (1966) 'Regional development policy: A case of Venezuela', *Cambridge MA* [Preprint].
 325. Gabbe, J., von Malchus, V. and Stumm, T. (2006) 'White Paper on European Border Regions Final Version'. Association of European Border Regions (AEBR).
 326. Johnsson, M. and Sjöberg, E. (2024) *Responsible leadership in Collaborative governance for systemic sustainable development*. Malmo University.
 327. Kauzya, Jj.-M. (2023) 'Local Governance Capacity-Building for Full-Range Participation: Concepts, Frameworks and Experiences in African Countries'. Economic&Social Affairs, United Nations. Available at: <https://www.un.org/esa/desa/papers/2003/esa03dp33.pdf>.
 328. List, E.P. (2017) *Faculty Role in Curriculum Delivery at an International Branch Campus*. Illinois State University. Available at: <https://www.proquest.com/openview/38f9c60312a895981592e47c97ba36b0/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750> (Accessed: 3 March 2025).
 329. Lumsden, L.P. (2007) *The Development of Tools to Measure and Describe Social Capital in Specific Communities and in Organisations*. Griffith University. Available at: <https://research-repository.griffith.edu.au/handle/10072/367639> (Accessed: 15 March 2025).
 330. Maksak, H. *et al.* (2012) 'Ukrainian prism - Institutional and legal framework of cooperation between Ukraine and neighbouring countries'. Friedrich Ebert Stiftung. Available at: <http://www.fes.kiev.ua> (Accessed: 21 November 2024).
 331. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (2011) 'PNRR C14. Buna guvernanta (versiunea extinsă)'. Available at: <https://mfe.gov.ro/pnrr/> (Accessed: 17 March 2025).
 332. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (2021) 'PNRR C14. Analiza DNSH'. Available at: <https://mfe.gov.ro/pnrr/> (Accessed: 3 July 2025).
 333. Mitruțiu, M. (2005) 'Analiza rețelelor sociale'. Available at: https://www.asecib.ase.ro/mps/Analiza_retelelor_sociale.pdf (Accessed: 3 March 2025).

334. Otocan, O. (2010) *Euroregion as a Mechanism for Strengthening Transfrontier and Interregional Co-Operation: Opportunities and Challenges*. CDL-UDT(2010)008. European Commission for Democracy through Law (Venice Commission).
335. Parlamentul European (2009) ‘Cartea verde privind coeziunea teritorială și dezbaterile privind viitoarea reformă a politicii de coeziune’. Available at: www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-6-2009-0163_RO.pdf (Accessed: 20 November 2024).
336. Parlamentul European (2006) ‘Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT)’. JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32006R1082> (Accessed: 24 March 2025).
337. Parlamentul European (2013) ‘Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări’. JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32013R1302> (Accessed: 3 March 2025).
338. Parlamentul European (2022) ‘Grupările Europene de Cooperare Teritorială (GECT) - Fișă tehnică’. Available at: www.europarl.europa.eu/factsheets/ro (Accessed: 1 March 2025).
339. Parlamentul European (2025) *Proposal for a Regulation on a Mechanism to Resolve Legal and Administrative Obstacles in a Cross-Border Context*. Legislative Train. Available at: www.europarl.europa.eu/legislative-train/carriage/mff-mechanism-to-resolve-cross-border-obstacles/report?sid=8901 (Accessed: 24 March 2025).
340. Președintele Ucrainei (2015) ‘Strategia de Dezvoltare Durabilă „Ucraina – 2020”’. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10> (Accessed: 24 March 2025).
341. Șlusarciuc, M. (2013) *Financial Instruments for Cross-border Economic Development. Shaping the New Tendencies at European Level/Instrumente financiare de dezvoltare economică transfrontalieră. Modelarea noilor tendințe de evoluție la nivel european*. Doctoral. Universitatea „Ștefan cel Mare”.
342. Suomalainen, J. (2018) *Reforming Borderlands in the European Union. Understanding the Czech-Slovak Borderland Dynamics*. Master.
343. Țoca, C. (2013) *Romanian-Hungarian cross-border cooperation at various territorial levels, with a particular study of the Debrecen-Oradea Eurometropolis*. Doctoral. Universitatea din Oradea. Available at: <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/42048> (Accessed: 20 November 2024).
344. UNHR-OHC, U.N.H.R.-O. of the H.C. (2024) *OHCHR and good governance, United Nations Human Rights - Office of the High Commissioner*. Available at: <https://www.ohchr.org/en/good-governance> (Accessed: 12 March 2024).
345. Uniunea Europeană (2022) ‘Mecanismul de redresare și reziliență’, *NextGenerationEU*. Available at: https://next-generation-eu.europa.eu/recovery-and-resilience-facility_ro (Accessed: 1 March 2025).
346. USAID, C.C.R. (2024) *Social Network Analysis Report - Moyale*. Cross-border Community Resilience. Available at: <https://hornresiliencelearning.org/resources/social-network-analysis-report-moyale/> (Accessed: 1 March 2025).

Legislație

347. Cabinetul Miniștrilor Ucrainei (2014) *Ordinul Cabinetului Miniștrilor Ucrainei cu privire la aprobarea Conceptului de reformare a autoguvernării locale și a organizării teritoriale a puterii în Ucraina*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#n8> (Accessed: 24 March 2025).
348. Comisia Europeană (2007) *Regulamentul (CE) nr. 951/2007 al Comisiei din 9 august 2007 de stabilire a normelor de aplicare a programelor de cooperare transfrontalieră finanțate în cadrul Regulamentului (CE) nr. 1638/2006 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor generale privind instituirea unui instrument european de vecinătate și de parteneriat*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32007R0951> (Accessed: 3 March 2025).
349. Comisia Europeană (2014a) *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 897/2014 al Comisiei din 18 august 2014 de stabilire a unor dispoziții specifice privind punerea în aplicare a programelor de cooperare transfrontalieră finanțate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument european de vecinătate*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32014R0897> (Accessed: 24 March 2025).
350. European Commission (2020a) *Guidelines Concerning the Exercise of the Free Movement of Workers during Covid-19 Outbreak*, Official Journal of the European Union. Available at: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0330\(03\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0330(03)&from=GA) (Accessed: 2 March 2025).
351. European Commission (2020b) *Member States' notifications of the temporary reintroduction of border control at internal borders pursuant to Article 25 and 28 et seq. of the Schengen Borders Code*. Available at: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control_en (Accessed: 2 March 2025).
352. European Commission (2020c) *Toward a phased and coordinated approach for restoring freedom of movement and lifting internal border controls*, Official Journal of the European Union. Available at: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0330\(03\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0330(03)&from=GA) (Accessed: 2 March 2025).
353. Guvernul României (2000) *ORDONANȚĂ nr. 26 din 30 ianuarie 2000 cu privire la asociații și fundații*, Monitorul Oficial. Available at: <https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/20740> (Accessed: 3 March 2025).
354. Parlamentul European and Consiliul Uniunii Europene (2006) *Regulamentul (CE) nr. 1638/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 octombrie 2006 de stabilire a dispozițiilor generale privind instituirea unui instrument european de vecinătate și de parteneriat*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32006R1638> (Accessed: 3 March 2025).
355. Parlamentul European and Consiliul Uniunii Europene (2014) *Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument european de vecinătate*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/232/oj/eng> (Accessed: 3 March 2025).

356. Parlamentul European and Consiliul Uniunii Europene (2021) *Regulamentul (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind dispoziții specifice pentru obiectivul Cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32021R1059> (Accessed: 1 March 2025).
357. Parlamentul European and Consiliul Uniunii Europene (2022) *Regulamentul (UE) 2022/2192 AL Parlamentului European și al Consiliului din 9 noiembrie 2022 de stabilire a unor dispoziții specifice pentru programele de cooperare pentru perioada 2014-2020 sprijinite de Instrumentul european de vecinătate și în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în urma perturbării implementării programelor*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Available at: eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2192 (Accessed: 3 March 2025).
358. Parlamentul României (2004) *Lege nr. 315 din 28 iunie 2004 privind dezvoltarea regională în România, Monitorul Oficial*. Available at: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/53040> (Accessed: 24 March 2025).
359. Parlamentul României (2007) *Legea 215 a administrației publice locale, 123*. Available at: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/214333> (Accessed: 3 March 2025).
360. Parlamentul României (2020) *Legea nr.276 din 27 noiembrie 2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, 1166*. Available at: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/234020> (Accessed: 24 February 2025).
361. Președintele României (2020) *Decret semnat de Președintele României, domnul Klaus Iohannis, privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României*. Președinția României. Available at: <https://www.presidency.ro/ro/media/decret-semnat-de-presedintele-romaniei-domnul-klaus-iohannis-privind-instituirea-starii-de-urgenta-pe-teritoriul-romaniei> (Accessed: 3 March 2025).
362. Rada Supremă a Ucrainei (2013) *Legea Ucrainei privind asociațiile obștești, Buletinul Radei Verhovna*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (Accessed: 24 March 2025).
363. Rada Supremă a Ucrainei (2015) *Legea Ucrainei cu privire la unirea voluntară a comunităților teritoriale, Buletinul Radei Verhovna*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (Accessed: 24 March 2025).
364. Rada Supremă a Ucrainei (2023) *Legea Ucrainei privind minoritățile (comunitățile) naționale din Ucraina, Buletinul Radei Verhovna*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3504-20#n39> (Accessed: 24 March 2025).
365. Regele Mihai (1945) *Legea privind Statutul Naționalităților Minoritare, Monitorul Oficial* (Accessed: 1 March 2025).

Pagini și postări web

366. ACTEDJ (2019) ‘Carte de vizită Euroregiunea „Dunărea de Jos”’. Available at: <https://actedj.ro/carte-de-vizita/> (Accessed: 24 March 2025).
367. AEBR (2025) ‘The Association of European Border Regions’. Available at: aebbr.eu.
368. AMURTEL (2020) ‘Centrul de coordonare al societății civile de la punctul de frontieră Siret’. Available at: siret.help (Accessed: 24 March 2025).
369. Andrei, A. (2006) ‘Legături periculoase’, *Revista Intelligence*, 22 December. Available at: <https://intelligence.sri.ro/legaturi-periculoase/> (Accessed: 3 March 2025).

370. BRCT Suceava (2018) ‘196 de proiecte depuse în cadrul programului de cooperare România-Ucraina 2014-2020’. Available at: <https://www.ro-ua.net/ro/comunicare/noutati/196-196-de-proiecte-depuse-%C3%AEn-cadrul-programului-de-cooperare-rom%C3%A2nia-ucraina-2014-2020> (Accessed: 1 March 2025).
371. BRCT Suceava, (2020) ‘Instruiri pentru beneficiarii proiectelor SOFT din România și Ucraina’. Available at: <https://www.ro-ua.net/ro/comunicare/noutati/177-instruiri-pentru-beneficiarii-proiectelor-soft-din-rom%C3%A2nia-%C8%99i-ucraina> (Accessed: 3 March 2025).
372. BRCT Suceava, (2024) ‘Programul de cooperare România-Ucraina 2014-2020, la bilanț’. Available at: <https://www.ro-ua.net/ro/comunicare/noutati/1584-programul-de-cooperare-romania-ucraina-2014-2020-la-bilant> (Accessed: 3 March 2025).
373. Code for Romania (2025) ‘Platforma DOPOMOHA’. Available at: dopomoha.ro.
374. Comisia Europeană (2014b) ‘Rețeaua Europeană de Dezvoltare Rurală’. Available at: https://ec.europa.eu/enrd/enrd-static/general-info/faq/rd-regulation/ro/rd-regulation_ro.html#lag (Accessed: 20 November 2024).
375. Comisia Europeană (2022a) ‘European Neighbourhood Instrument CBC programmes (ENI CBC) 2014-2020’. Available at: https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/cooperation/european-territorial/cbc_en (Accessed: 24 March 2025).
376. Comisia Europeană (2022b) ‘Ucraina: Comisia propune măsuri de protecție temporară pentru persoanele care fug din calea războiului din Ucraina și orientări pentru verificările la frontiere’. Available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_22_1469 (Accessed: 24 March 2025).
377. Consiliul Județean Suceava (2000) ‘Euroregiunea “Prutul de Sus”’. Available at: cjsuceava.ro/2017/parteneriate/Euroregiunea_Prutul_de_Sus.pdf (Accessed: 24 March 2025).
378. Consiliul Județean Tulcea (2024) ‘Asociația de Cooperare „Euroregiunea Marea Neagră”’. Available at: <https://www.cjtulcea.ro/sites/cjtulcea/RelatiiExterne/Pages/organismemembrii.aspx?IDElement=7> (Accessed: 24 March 2025).
379. Help Ukraine Romania (2022) ‘Humanitarian and Medical Aid to Ukraine’. Available at: <https://helpukraineromania.org/> (Accessed: 3 March 2025).
380. MAE România, M.A.E. (2024) ‘Relații bilaterale - Ucraina’. Available at: <https://www.mae.ro/bilateral-relations/1734> (Accessed: 24 March 2025).
381. Tulcea Hub (2024) ‘Tulcea Humanitarian Logistic Hub’. Available at: tulceahub.ro (Accessed: 24 March 2025).
382. UNHCR, U.N.H.C. for R. (2025) ‘Ukraine Refugee Situation’. Available at: <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine> (Accessed: 24 March 2025).